

Lomu

Polo'a Kolini kumate mai'nenono mani avo kamale'nea avo mako ana Fipina amikeno Lomu kumate alinuno apami'ne. Yisasi'a ako fali'neapati hetiteno ko'ku'napi haitekeno Polo'a 24 kafu akeva mai'nenono Lomu vaya'ai ke kamale'ne.

Polo'a akai'a ali'ya ali'nea ali'ya'mo aepa'a huno fole ai'ne.

¹ Nakaeya Polo'na Yisasi Kalaisi ali'ya ve'ka mai'ne'na Yisasi ke ne'afukeno ali'ya'ale hunate'nea ve'ka mai'nokeno Anumaya Koti'a ke huno “Mi'ko vayapati e'ka fate akufa ve'ka mai'ne'ka nakaeya Yisasife kanale ke hu'noa ke hu'ka fole ai'ka hapapaiyo.” huno nakaeyafe hapalimale'ne.

² Anumaya Koti'a a'ke'ainaka “Ani kanale ke lapamikoe.” huno lo'kiya vai male'nike'a akaeya apaune vaya'moki hu'a fole ai'a Anumaya Koti fate akufa avopi kamale'nayane.

³ Ani kanale ke akai'a mafa'ne'amo ke lahapai'ne. Ani mafa'ne ve maisea yafe Teviti nofi anakapati fole ai'ne.

⁴ Fole ai'nea'maki Anumaya Koti'a fali'neapati alino hetite'nea yafe Fate Akufa Avamu'amo'a lahapai'ne “Ma ve'ka Anumaya Koti lo'kiya'a hane'nea mafa'ne'a mai'ne.” huno laveli'nikeno ani ve'ka Anumayati Yisasi Kalaisi mai'ne.

⁵ Mai'nike'a Yisasi aki ali'a asaka hisaya yafe mi'ko koteka vaya'moki Yisasife afi'a apaipafi male'a a'kame malesaya yafe Yisasi'a akai'a vaya

alino kayone hu ya'a namiteno inake huno hunate'ne “Nakaeya ke ne'afinake'na ali'ya'ni'ale hukatoanaki maiyo.” huno hunate'ne.

⁶ Hunate'neanaketapa mi'ko kumate vaya'ae lapa'kaeya'ae Lomu kumate vaya'ae Yisasi Kalaisi vaya'a maisaya yafe haikeno ako hapali male'ne.

⁷ Anumaya Koti'a Lomu kumate mai'naya vayafe hau ayamopafati nehaiya vaya'mokitapae avo ka'na nelapamoe. Anumaya Koti'a akaeya fate akufa vaya'a maisaya yafe ke hiketapa akaeyateka e'nae. Anumaya Koti afotimo'ae Yisasi Kalaisi Anumayati'ae vaya ali'ana kayone hu ya'ae lapaipa falu lahapaisea ya'ae lapamisa'ae.

Polo'a Lomu kumate vaya uno apa'kekefe hu'ne.

⁸ Hokote'na ma ke hukefe hoe. Mi'ko koteka vaya'moki lapa'kaeyafe inake hae “Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya mai'nae.” hu'a lapavake hake'na ani ke afi'noa yafe lusiya hu'na Yisasi Kalaisi hu'nea yateti Anumaya Koti'nimoteka amuse nehoe.

⁹ Nayamufa vale'na Anumaya Koti ali'ya ali'na akai'a mafa'ne'amo hulata'nea yafe kanale ke hapa'nepaukeno Anumaya Koti'a nake'nike'na lapa'kaeyafe mi'ko afina Anumayamoteka lapa'ki a'na ke hu'na afine'koe.

¹⁰ Olapa'ke'noa yafe meni lapa'kaeya mai'nayateka visoa yafe Anumayamoteka ke hu'na afine'koana make hu'na afine'koe “Kakaeya visoa yafe kahau'nisike'kaena kana valinato.” hu'na ke hu'na afine'koe.

¹¹ Lapa'kaeya lapa'ku mafa'ne alino lo'kiya vaisea yafe Anumaya Koti Fate Akufa

Avamu'amo'a lami'nea lo'kiya'a alisaya yafe lahapa'maesoe nehu'na lapa'kesoa yafe lusiya huno ne'nahaiye.

¹² Inake hoe Yisasife afitapa laipafi male'naya yatapimo'a nakaeya naha'ne'maesikeno nakaeya'ae ani kava hu'na afi'na naipafi male'noa ya'nimo'a lapa'kaeya'ae lahapa'maese hu'nae nehoe.

¹³ Nepu nasa'nimokitapa ma yafe afitapa alakepa heo. Nakaeya Isaleli nofi o'mai vayapi Yisasi ke hapa'nepauke'a afi'a apaipafi ne'malakeno ne'ya'a fole ai'nea kava hu'na lapa'kaeyapi u'na ani kava hisoe hu'na mi'ko afina nehoha'maki mako ya'mo'a ukefe hoa ka'ni maleno a'kanike'na o'u'noe.

¹⁴⁻¹⁵ Anumaya Koti'a ali'ya'ale hunateke'na ani ali'ya ne'ali'na kanale hu'a ne'maiya vaya'ae haviku ne'maiya vaya'ae kanale avo nopi u vaya'ae alakepa apa'kesa o'male vaya'ae mi'ko vaya'aina Yisasife kanale ke hapapaiyo huno hunate'nike'na ani vaya'aiteka nofi'ni hane'nea yafe lapa'kaeya Lomu kumate mai'naya vayate e'na lahapapaisoa yafe naipamo'a vakali vakali nehe.

Anumaya Koti lo'kiya'a Yisasi kanale ke hu'a fole ne'aiya kefi hane'ne.

¹⁶ Anumaya Koti lo'kiya'a Yisasi kanale ke hu'a fole ne'aiya kefi hane'nike'a mi'ko ani ke afi'a apaipafi ne'malaya vaya'aina Anumaya Koti'a apa'ku apame alino katike. Ani yafe nakaeya ani ke hu'na fole aisoa yafe navuya nohoe. Ani kemo'a Yuta anaka'ake hokoteno apa'ku apame

alino katiteno henaka'a Yuta nofi o'mai vaya'ai apa'ku apame alino kati'ne.

¹⁷ Ani kemo'a inake huno lahapai'ne Yisasife afi'a apaipafi male'nisaya vaya'moki hao'otake kava ako hu'naya'maki Anumaya Koti aulakale alakepa vaya mai'nae. Yisasife afita laipafi malesuna kava'ake hisunana Anumaya Koti'a "Alakepa vaya mai'nae." huno hulatekaiye. Anumaya Koti avopi inake huno hu'neane

"Anumaya Kotife afino aipafi male'nisea ve'ka alakepa ve'ka mai'neneno akola maike maike huno maisea avamu'a alike." hu'neane.

Mi'ko vaya'moki Anumaya Kotina apa'kame'ya ami'nae.

¹⁸ Anumaya Kotina mi'ko vaya'moki apa'kame'ya ne'ami'a hao'otake kava nehaya yafe lamake'ake ke'a ali'a fala'neke. Apa'kame'ya ami'naya yafe Anumaya Koti'a ko'ku'napi mai'neneno hai ne'vaiyanakeno kake huno kayo apamisea ya alino fole aino lave nele.

¹⁹ Lave neleamaki akaeya au'ava kava fala'kino o'male'nifa ako eno fole aino Anumaya Koti'a mi'ko apaipafi ako apavelike'a vaya'moki Anumaya Kotife afi'ninine.

²⁰ A'ke'ainaka Anumaya Koti'a ma mopa alo hu'nea afina aepa heno alo hu'nea yateti akai'a o'akesuna au'ava ya'a'ae akola haneke haneke hisea lo'kiya'a'ae lakaseno fate akufa ve'ka mai'nea ya'ae apaveli'nike'a ake'a alakepa hu'a akanine. Akanina'maki akesaya lo'kiya'api hane'nea'maki "Akesuna kati o'male'niketa no'akona yafe nehane." hu'a hisaya ka'api

o'male'nea yafe Anumaya Koti'a anona'a havi ya apamike.

²¹ Apa'kaeya Anumaya Kotife afi'naya'maki aki ali'a asaka hu'a "Ma ya ako lami'ne." hu'a akaeyafe amuse huo'ate'a havikopa yafe'ke apa'kesa afifi nehakeno apaipa apa'kesa alino anekinaki nehikeno apaipafi hani'ake hu'ne.

²²⁻²³ Hani'ake hu'nike'a "Lakaeya lakenopa hale'nea vaya mai'none." hu'a hu'naya'maki anekinaki hu'a mai'ne'a Anumaya Koti'a ofalino akola maike maike hu ve'ka ano hale lo'kiya'a hane'nea Anumaya Kotife inake hu'a apa'kesa afi'nae "Afa ve'ka mai'ne." hute'a aki ali'a asaka ohu'a apa'kame'ya amite'a falisaya vefi namafi kala yakafi osifa'vefi apayateti alo humale'naya amefe "Anumayati mai'ne." hu'a apa'ki ali'a asaka nehu'a apa'kisana nefaiye.

Fate fate hao'otake kava hu'nae.

²⁴ Anekinaki haya yafe Anumaya Koti'a apataleke'a apaipa apa'kesafi hane'nea kavana apa'kufa ake'a hapa'ye hu kava nehu'a haviku naku apa'kesa afea ya'mo'a apavayu hike'a hao'otake kava'ake nehu'a ve apafaluki'ae lo'ka'a ve alave kava haya ya'mo'a nehu'a apa'kai'api apa'kufa ali'a haviya nehae.

²⁵ Lamake'ake ke Anumaya Kotife hu'naya ke apa'kame ya amite'a kasuke'ake ke ne'afi'a Anumaya Koti'a alo humale'nea yate "Anumayati mai'ne." hu'a apa'kisana nefai'a amuse'kase nehu'a apa'ki ali'a asaka hu'naya'maki ani ya alo humale'nea Anumaya Kotina apa'kame'ya ami'naya'maki ani Anumaya Koti aki alita asaka

huke huke hisuna ve'ka akai'a mako'ke'ake kanale ve'ka mai'ne. Lamake.

²⁶ Apa'kame'ya ami'naya yafe Anumaya Koti'a apataleke'a apavuya hisea ya apa'kufa ake'a hapa'ye hu kava nehae. A'nemoki anau'apimoki'ae ve alave humo akufa kava ne'atale'a fate honi'ya kava “Ina kava oheo.” huno hu'nea hao'otake kava nehae.

²⁷ Nehake'a vemoki'ae ani kava hu'a a'ne'api'ae ve alave nehaya kava ne'atale'a mako ve afalu'ae lo'kano ve alave nehaya akufa kava'mo'a apa'kufa ake'a ha'ye hu kava nehayanakeno ani kava'mo'a ata neleke'kana huno apaipafi hane'neanake'a vemoki mako ve afalu'ae apavuya hisea au'ava kava nehae. Ani hao'otake kava nehaya anona'a apa'kai'api apa'kufa aku'ainaka ali'nae.

²⁸ Ali'naya'maki Anumaya Kotife “Afa ve'ka mai'neanaketa akaeyafe lakesa afita o'amikune.” hu'a haya yafe Anumaya Koti'a apataleke'a honi'ya apa'ku apa'kesa ne'afi'a vaya'moki ohumo hao'otake au'ava kava nehae.

²⁹ Mi'ko fate fate hao'otake kava nehu'a ma kava nehae. Alu vaya'ai yafe ake'a hapa'ye nehu'a vaya'ape hu'a haviya hune'apate'a alu ve'kamo'a alo hea yafe ake'a hapa'ye nehu'a vayana hapa'a fali ne'apatae. Apa'kai'api haya ke hapai ne'vai'a hu'a savali savala ke'ae vaya mai'ne'a vaya'apimokife “Ina kava nehae.” nehu'a ke failitata vaya mai'nae.

³⁰ Vaya apa'ki ali'a haviya nehu'a Anumaya Kotina kame fai ne'atae. Vekano'kano nehu'a hala'kae hala'kau ke nehu'a apa'kufa ali'a nehai'a apa'kai'api apa'ki ali'a asaka nehae. Saufa

hao'otake kava ali'a fole ne'ai'a ita afo'apimoki ke ali'a ne'atakae.

³¹ Ani vaya'moki anekinaki nehu'a "Ma kava hukune." hu'a hu'naya ke ne'atale'a vaya'ape hapau apayamopafati nohapaike'a hapautaki no'apatae.

³² Anumaya Koti'a hu'nea kemo'a inake huno hu'neane "Ani au'ava kava nehisaya vayana ani hao'otake ya'apimo anona'a akola falikae." Ani vaya'moki mani Anumayamo male'nea ke ako afi'ne'ae'maki apa'kai'api'ae hao'otake kava nehu'a ani hao'otake kava nehaya vaya'ai apa'ki ali'a asaka hu'a hao'otake kava nehaya yafe amuse nehae.

2

Anumaya Koti'a kake hulateseana alakepa au'avate maleno kake hulatekaiye.

¹ Lapa'kaeya mako ve'kae "Kakaeya ina akufa kava ma akufa kava nehane." nehutapa kake hune'ataya'maki lamake ani hao'otake kava hu'naya yafe vaya'nimokitapa mako'ke mako'ke'mokitapa ani ke ohinina'maki lapa'kaeya kake hupataya vaya'mokitapa ani hao'otake kava nehayana lapa'kaitapi lapa'kufake kake hune'atae.

² Lakaeya ako afi'none Anumaya Koti'a alakepa kava huno ani hao'otake kava hu'naya vaya'aina kake hupateteno anona'a apamikefe alakepa kava huno ne'apame.

³ Anona'a ne'apamiki kakaeya hana kakesa ne'afine? Vaya'nimoka kakaeya ani akufa hao'otake kava nehaya vaya'aife "Kakaeya

ina kava nehane. Ma kava nehane.” hu'ka hune'apate'ka kakaeya'ae ani akufa hao'otake kava nehane. Kakaeya inake nehane “Anumaya Koti'a kake hunateteno anona'a'ni o'namike.” hu'kae nehape? He'e hao'otake kava hu'nananakeno anona'a'ka kamike.

⁴ Hifi Anumaya Koti'a lusiya huno kanale kava hukateteno makale kake huo'kateno yatala kana kakeva maino ne'eki hao'otake kava hu'nana anona'a'ka makale o'kamino vase huno kakeva mai'nea yafe “Afa yane.” hu'ka kakesa ne'afipi? Kake'atike ke nehanaki hao'otake ya'kae kakesa afite'ka kaipa ai'ka yahae nehu'ka “Mako'ae ohukoe.” hu'ka hisana yafe Anumaya Koti'a kanale kava hukateno kake huo'kate'niki ani yafe o'afi'nape?

⁵ Kaipa atafa hu'ka lo'kiya vai'ne'ka “Hao'otake ya'ne afite'na naipa ai'na yahae ohukoe.” hu'ka nehana yafe Anumaya Koti'a kakaeyafe hai vaiteno havi miya'ka kamisea miya ali'ka anupa hu'ka male'nisanakeno'aena Anumaya Koti'a kake hupatesea afina ani miya kamisea miya'mo'a akai'a alakepa huno kake hukatesea ya kavelike.

⁶ Anumaya Koti'a mi'ko vaya'moki hu'naya au'ava'apile ne'akeno anona'a miya'api apamike.

⁷ Apamikea'maki mako vaya'moki “Anumaya Koti'a amuse huno laki alino asaka nehisiketa lo'kiya hale ya'a'ae maikune.” nehu'a akola maike maike hu apavamu alisaya yafe apayamufa ne'vale'a kanale kava'ake huke huke nehaya vaya'aina Anumaya Koti'a akola maike maike hisaya apavamu apamike.

⁸ Apamikea'maki mako vaya'moki apa'kai'api

apa'kufae'ke apa'kesa ne'afi'a lamake'ake ke apa'kame'ya ne'ami'a hao'otake au'ava kava hu yatekake a'kame ne'malayanakeno Anumaya Koti'a lusi hai vai ne'apateanakeno apa'kufa apa'kafu kisea miya'api apamike.

⁹ Hao'otake kava huke huke nehaya vaya'moki hao'otake kava hu'naya yafe mi'koma'a Anumaya Koti'a lusi kana hapaisea ya'ae apa'kufa lusiya huno apa'kafu kisea ya'ae apa'kaeya alino ati kapatekaiye. Hokoteno Yuta vaya'ai apamiteno henaka'a Yuta nofi o'mai vaya apamike.

¹⁰ Apamisike'a alikaya'maki kanale kava nehaya vaya'aina Anumaya Koti'a ko'ku'nate ano hale lo'kiya ya'a'ae ala apa'ki'ae apaipa falu hapaisea ya'ae apamike. Hokoteno Yuta vaya'ai apamiteno henaka'a Yuta nofi o'mai vaya'ae apamike.

¹¹ Anumaya Koti'a mi'ko nofi vaya'aina miya apamikefena hai lavi kase lavi huno o'apamikifa mako'ke akufa avamete'ke maleno apamike.

¹² Apamikeanake'a ke male male'nea ke hapa'opaike'a o'afi'nisaya vaya'moki hao'otake kava hu'nisayana Anumaya Koti'a ani ke male male'nea keleti kake huo'apatekaiya'maki kake hupateteno alino fa'ko hinake'a hani aku'ainaka akola apa'kufa apa'kafu kisea no maikae. Maikaya'maki mi'ko vaya'moki Anumaya Koti ke male male'nea ke'a afi'nisaya vaya'moki hao'otake kava hu'nisayana Anumaya Koti'a akai'a ke male male'nea keleti kake hupateteno alino fa'ko hupatekaiye.

¹³ Fa'ko hupatekaiya'maki mako vaya'moki

Anumaya Koti ke male male'nea ke afi'ne'ae'maki a'kame o'malesayana Anumaya Koti'a apa'kaeyafe “Alakepa vaya mai'nae.” huno huo'apatekaiya'maki Anumaya Koti ke male male'nea ke mi'ko a'kame ne'malesaya vaya'aife Anumaya Koti'a “Alakepa vaya mai'nae.” huno hupatekaiye.

¹⁴ Hupatekaiya'maki Yuta nofi o'mai'naya vaya'moki Anumaya Koti ke male male'nea ke apa'kaeyapi ohane'nea'maki mako'amoki apa'kai'api apaipa apa'kesafati hane'nea ke a'kame ne'malaya yafe apa'kai'api apaipa apa'kesafati Anumaya Koti ke male male'nea ke ali'a fole ai'nae.

¹⁵⁻¹⁶ Fole ai'naya'maki Anumaya Koti'a akai'a ke male male'nea ke apaipafi kano apavelike'a apaipa apa'kesa afi'a alu alu nehu'a mako afina “Hao'otake kava hane.” huno kake hune'apateno mako afina “Kanale kava hane.” huno apave nele. Ani laipafi kamale'nea ya laveli'neanakeno nakaeya Yisasi'a hulata'nea yafe kanale ke hu'noapati inake hukoe “Mako afina ma mopa hano hisea afina Anumaya Koti'a Yisasi Kalaisina hutesikeno mi'ko vaya'moki fala'ki'a nehaya kavafe kake hupatetesikeno Anumaya Koti'a fa'ko huno anona'api apamike.”

Yuta vaya'moki inake nehae “Ke male male'nea kemo'a laya huke.” hu'naya'maki kasuke hu'nae.

¹⁷ Kakaeya inake hu'nane “Yuta ve'ka mai'noanake'na Anumaya Koti mafa'ne mai'ne'na Mosese'a male male'nea ke afi'na a'kame

ne'maloanakeno naya huke.” hu'ka kakai'ka kaki ali'ka asaka nehape?

¹⁸ Anumaya Koti ke male male'nea ke ako ali'a kaya hake'ka afi'nana yafe “Anumaya Koti'a nehaiya kava afite'na alakepa au'ava ya ako afi'noa ve'ka mai'noe.” hu'ka nehape?

¹⁹⁻²⁰ Kakaeya make hu'ka kakesa ne'afine “Mi'ko ke male male'nea kemo kanale afi ya'ae lamake ke hu ya'mo aepa'a afi'noanake'na aulaka fali ka'nisikeno no'akesea ve'ka visea ka avelikoe. Hani yapi mai'naya vaya'aina a'na halepatekauve. Mako ya o'afi'nisaya vaya ali'na apaya nehu'na aise aise mafa'neyakatato ali'na apaya hukoe.” hu'ka nehape?

²¹ He lamake alu vaya'aina ali'ka apaya nehana'maki na'ya hike'ka kakai'ka ali'ka kaya nohane? “Kumaya ya oheo.” hu'ka hapa'nepaina'maki kakai'ka kumaya ya nehana ve'ka mai'napi o'mai'nane?

²² “Kumai kavana oheo.” hu'ka vaya hapa'nepaina'maki kakai'ka ani kumai kava nehapi nohane? “Ako fali'naya vaya'aife 'Anumayati mai'ne.' hu'a apa'kisana nefaiya kavafe alaki o'nahaiye.” hu'ka nehana'maki ani vaya'ai mono nopati kumaya ya nehapi nohane?

²³ Kakai'ka kaki ali'ka asaka nehu'ka inake nehane “Anumaya Koti ke male male'nea ke afi'noe.” hu'ka hu'nana'maki ani ke ali'ka ataka'nana yafe Anumaya Koti aki ali'ka haviya hu'napi ohu'nane?

²⁴ He Anumaya Koti ke kamale'naya avopi Yuta vaya'mokitaena inake hu'a hu'nayane

“Lapa'kaitapi hao'otake kava nehaya yatapimo'a Yuta nofi o'mai'naya vaya'moki hao'otake

yatapi akete'a Anumaya Koti aki ne'a'a kamuke hau'nae." hu'ne.

Apa'koya ano'a laka hu yana afa ya'kana nehe.

²⁵ Lamake ke male male'nea ke a'kame malesayana "Yuta vaya mai'none." hu'a hisaya yafe apa'koya ano'a laka hu kava'mo'a lapaya hukea'maki ke male male'nea ke alitapa atakaesayana apa'koya ano'a laka hu ya'mo'a afa ya'kana huke.

²⁶ Afa ya'kana hukea'maki ani yafe apa'koya ano'a laka nohaya vaya Yuta nofi o'mai vaya'moki Anumaya Koti ke male male'nea ke a'kame malesayana Anumaya Koti'a ani vaya'aife inake huno huke "Nakaeya mafa'ne mai'ne'a apa'koya ano'a laka humale'naya vaya'kana nehae." huno hupatekaiye.

²⁷ Lamake ke male male'nea ke avopi kamale'naketapa lapa'koya ano'a laka nehaya'maki ani ke male male'nea ke ali'a ne'atakaya yafe mako apa'koya ano'a laka nohaya vaya Yuta nofi o'mai vaya'moki ke male male'nea ke afi'a a'kame malesayana lapa'kaeya lapa'kase'a kanale kava nehayanake'a lapa'kaeyafe "Hao'otake kava nehae." hu'a hulapatekae.

²⁸⁻²⁹ Inaki mako ve'kamo'a ameka akufa'aleti'ke "Nakaeya Anumaya Koti vaya'a Yuta ve'ka mai'noe." huno hisea ve'kamo'a akaeya Yuta ve'ka alaki o'mai'ne. O'mai'nea'maki mako ve'kamo akoya ano'a laka hute'nea'maki ameka akufaleti'ke ani kava hu'nea ve'kamo'a Yuta vaya alaki o'mai'nea'maki Anumaya Kotina aipa alaki ami'nea ve'ka lamake Yuta ve'ka mai'ne. Ani ve'kamo'a ke male male'nea ke a'kame

malesea yafe akoyamo ano'a laka ohu'nea'maki Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'a eno aipafi mai'nenono haekafa aipa aku akesa amikeno mai'ne. Mai'nikeno vaya'moki ani kava hu'nea ve'kamo aki ali'a asaka ohukaya'maki Anumaya Koti'a aki alino asaka huke.

3

Hao'otake au'ava kava'mo'a kanale au'ava kavana alino ao'kasekaiye.

¹ Hana'ya hu'a Yuta vaya'moki Yuta nofi o'mai vaya apa'kase'naya vaya mai'nae? Apa'koya ano'a laka nehaya kava'mo'a hana akufa kanale ya fole aipate'ne?

² Vae Yuta vaya'moki kanale'nale ya'api ali'nae. Hokote'a Anumaya Koti'a hapapaike'a kamale'naya ke “Yakaisae.” huno alino apayapi male'ne.

³ Male'nea'maki mako vaya'moki afi'a apaipafi o'male'naya yafe Anumaya Koti'a “Ke hu'na lo'kiya vailapate'noa ya olapamikoe.” huteno atalesifi?

⁴ He'e ani hu'nea ke o'atalekaiye. Mi'ko kasuke'ake vaya mai'naya'maki Anumaya Koti akai'ake lamake'ake ve'ka mai'ne. Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

“Anumaya Kotika hu'nana ke'kamo'a ‘Alakepa ve'ka mai'nane.’ huno hukate'ne. Kake hukataninana apa'kasanine.” hu'a hu'nayane.

⁵⁻⁶ Vaya'moki apa'kesafati nehaya ke lahapa-paikuki afeo. Lakaiti hao'otake yatimo'a Anumayamo alakepa au'ava ya'a apavelisiketaena na

ke hukune? Lakaeya hao'otake kava hu'nona yafe Anumaya Koti'a hai ne'vaino anona'a havi ya nelamiketa “Kanale ohea kava nehe.” huta hisupi? Lamake ani kanale ohea kava nohea'maki Anumaya Koti'a alakepa kava mi'ko afina ohinana hana'ya huno ma mopale vava kake hulatenine?

⁷ Mako ve'kamo'a “Nakaeya kasuke nehoha keleti Anumaya Koti lamake'ake au'ava ya apavelisuke'a aki ali'a asaka hisayana Anumaya Koti'a na kava hinakeno kasuke nehoha yafe nakaeyafe ‘Hao'otake kava nehana ve'ka mai'nane.’ huno anona'a havi ya nami'ne?” huke.

⁸ Hukea'maki vava'moki apa'kesa o'afi ke nehu'a inake hae “Ani kava hu'niseana kanale ya fole aisea yafe hao'otake kava hiketao.” hu'a nehu'a ani vava'moki lakaeyafe “Ani ke nehae.” nehu'a hu'a haviya hunelatae. He'e ani ke ohu'noa'maki ani ke hunate'naya vava'aina Anumaya Koti'a kake hupateteno hai ne'vaiya ya apamike.

Mako ve'ka alakepa kava nehea ve'ka alaki o'mai'ne.

⁹ Na ke hisune? Lakaeya Yuta vava'mokita mako vayana ako apa'kase'nopi? He'e lamake ako lahapapauve hao'otake kava nehuna yatimo'a lakaeya mi'ko aupalika vava Yuta vava'ae Yuta nofi o'mai vava'ae alino ano lati'ka'neni ani hao'otake kava huke huke hisuna laipa lakesa nelame.

¹⁰ Ani yafe Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

“Mako ve'kamo'a alakepa kava nehea ve'ka alaki o'mai'ne.

11 Mako ve'kamo'a Anumaya Koti mai aepa'a o'afi'ne. Mako ve'kamo'a Anumaya Kotife afino alakepa hisea yafe kahau no'aeye.

12 Mi'ko vaya'moki Anumaya Koti ka ako ne'atale'a hao'otake kava'ake nehaya vaya'ake mai'nae. Mako'amoki alakepa au'ava kava nohaki he'e mi'ko'amoki hao'otake kava nehae.

13 Apavayamo'a fali vaya'ai kelimo'a halo ai'nikeno hi'mana'ake nehea kava nehe. Apavenafu'naleti kasuke'ake ke nehu'a ani apavayafati'ke vaya ali'a haviya hupatesaya ke nehaya kemo'a osifa'vemo'a vaya hapateno avaitu'na hene'apatea li'kana huno alino haviya nehe.

14 Mi'ko afina kamuke nehapau'a vaya hu'a haviya hisaya kemo'ke apavayafi havaite'ne.

15 Mi'ko afina naku naku ne'u'a vaya apamaki'a kipatesaya yatekake ai'a ne'malae.

16 Mi'ko afina mi'ko vaya'aina ali'a haviya hune'apate'a havi no mai ya apamisaya kava'ake nehae.

17 Alu vaya'ae mako'ke apaipa apa'kesale maisaya yafe nohapaiye.

18 Anumaya Kotife apamo'yo ai'a koli'a nohae.”

19 Lakaeya afunakeno Anumaya Koti ke male male'nea kemo'a ani male male'nea kemo aiya'afi mai'naya vaya'aife hu'ne. Ani yafe mako ve'kamo'a “Nakaeya alakepa ve'ka mai'noe.” huno ohino. Na'yafenomaki mi'ko koteka vaya'mokita Anumaya Koti aulakale “Hao'otake kava'ake nehuna vaya mai'nona yafe kake

hulateteno hao'otake yatimo anona'a lamike.”
huta afi'none.

²⁰ Anumaya Koti ke male male'nea ke a'kame male'nona yateti Anumaya Koti'a mako ve'kae “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno huo'atekaiye. Anumaya Koti ke male male'nea kemo'a mako'ke ya'ake lave nelino “Hao'otake kava nehae.” huno laveli'ne.

Kalaisife afino aipafi male'nea ve'kae Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” hute'ne.

²¹ Meni Anumaya Koti aulakale alakepa vava maisuna yafe ako laveli'ne. Mako'ke ve'kamo'a mi'ko Anumaya Koti ke male male'nea ke a'kame o'malenine. Ani yafe Anumaya Koti aulakale alakepa vava maisuna ya ke male male'nea ke a'kame male'nea yateti fole o'ai'nea'maki alu kateti fole ai'nea'maki Mosese kamale'nea kemo'ae Anumaya Koti aune vava'moki kamale'naya kemo'ae alino alakepa hulatesea yafe ako lahapai'ne.

²² Ani “Alakepa vava mai'nae.” huno hulatesea ya'mo'a ina kava huke. Mi'ko vava'moki Yisasi Kalaisi hulata'nea yafe afi'a apaipafi malesayana Anumaya Koti'a “Alakepa vava mai'nae.” huno hupatekaiye. Anumaya Koti'a ani kava huno mi'ko vava'aina mako'ke avamete hupate'nea'maki mako fate ka o'male'ne.

²³ Mi'ko vava'mokita hao'otake kava hu'nonanaketa Anumaya Koti haisea kava hisuna lo'kiyati ho'o'ka'neanaketa Anumaya Koti hale kuma'ale ohaikune.

²⁴ Ohaikuna'maki Anumaya Koti'a akai'a vava alino kayone hu ya'aleti “Alakepa vava mai'nae.”

huno hulata'nea ya afa'a lami'ne. Hao'otake yatimo'a nofi hulata'nea'maki Yisasi Kalaisi'a fali'nea ya'mo'a ani nofi hulata'neapati kalu heno lavalesea miya failata'nea yateti Anumaya Koti'a "Alakepa vaya mai'nae." huno hulata'ne.

²⁵ Lakaeya hao'otake kava nehuna yafe Anumaya Koti'a afino aipa haviya hulateteno mi'ko vaya'ai apaulakale "Yisasika falikane" huno hutekeno fali'nea kola'aleti Anumaya Koti'a "Lahapaove lapatove nehu'na naipa falu yapati hao'otake yatapi ali'na atalelapate'noe. Ali'na atalelapate'noa yafe vaya'moki afi'a apaipafi malesayana hao'otake ya'api ano kalopatalekaue." huteno Anumaya Koti'a akai'a alakepa kava'ake nehea yana lavelisea yafe Yisasi Kalaisina hutekeno fali'ne. A'ke'ainaka Yisasi'a ofali'nea afina hao'otake kava hu'naya vaya'aina apa'kufa apa'kafu kisea ya makale'a o'apami'ne.

²⁶ O'apami'nea'maki meni mopale mai'nona afina akai'a alakepa kava'ake lavelisea yafe Yisasi'ina hutekeno Yisasi'a fali'nea yafe afi'a apaipafi malesaya vaya'moki hao'otake kava hu'naya'maki Anumaya Koti'a "Alakepa vaya mai'nae." huno hunelate.

²⁷ Ina kava hu'nea'maki lakaiti laki alita asaka hisuna kana hanate hane'ne? Alaki o'male'ne. Ke male male'nea ke a'kame male'nona yafe laki alita asaka hisupe? He'e lakaiti kanale kava hu'nona yafe Anumaya Koti'a "Alakepa vaya mai'nae." huno huolate'nea'maki Yisasi'a hulata'nea yafe afita laipafi male'nona yateti "Alakepa vaya mai'nae." hulata'nea'maki lakaiti laki alita asaka hisuna ka lamake alaki o'male'ne.

28 O'male'nea'maki “Lakaeya make nehune ke male male'nea ke a'kame malona yateti Anumaya Koti'a ‘Alakepa vaya mai'nae.’ huno huolatekaiya'maki Yisasi'a hulata'nea yafe afita laipafi male'nona yateti'ke ‘Alakepa vaya mai'nae.’ huno huolatekaiye.”

29 Anumaya Koti'a Yuta vaya'ai Anumaya Koti'ke mai'nife? Yuta nofi o'mai vaya'ai Anumaya Koti'api o'mai'nife? He'e mi'ko Yuta vaya'ae Yuta nofi o'mai vaya'ae Anumaya Koti'a Anumaya'api mai'ne.

30 Anumaya Koti'a akai'a mako'ke'ake mai'nea yafe Yuta vaya'moki Yisasi'a hulata'nea yafe afi'a apaipafi male'naya yafe “Alakepa vaya mai'nae.” huno hune'apateno Yuta nofi o'mai vaya'ae Yisasi'a hulata'nea yafe ani kava hu'a afi'a apaipafi male'naya yafe “Alakepa vaya mai'nae.” huno hupatekaiye.

31 Ani ke hu'nona yafe Yisasife afita laipafi male'nona yatimo'a “Anumaya Koti ke male male'nea ke afa kekana ke hane'ne.” huno hu'nife? He'e ina ke ohu'nifa ke male male'nea ke alita lo'kiya ne'vaune.

4

Anumaya Koti'a Epalahamu'e “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno hute'ne.

¹ Epalahamu'a Yuta vaya'mokita lakinakomofe na ke hisune? Akai'a hu'nea kavateti na ya ali'ne?

² Epalahamu'a akai'a ali'yateti mi'ko ke male male'nea ke a'kame male'nea yafe Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno hute'nininana Epalahamu'a akai'a aki alino asaka

hinina'maki Anumaya Koti aulakale ina kava ohu'ne.

³ Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

Anumaya Koti'a "Ma ya kamikoe." huno lo'kiya vaimale'nea ke Epalahamu'a "Lamake hu'nananake'ka namikane." huteno afino aipafi male'nea yafe Anumaya Koti'a "Alakepa ve'ka mai'nane." huno hute'neane hu'a kamale'nayane.

⁴ Vaya'moki ali'ya ne'alea ali'yateti miya ne'ali'a ani miyafe "Amuse ya afa'a ne'alune." hu'a nohaya'maki "Ali'ya ne'aluna ali'yateti miyati ali'none." hu'a nehae.

⁵ Nehaya'maki mako ve'kamo'a ke male male'nea ke mi'ko afina a'kame ne'maleno kanale ali'ya ne'alea yafe Anumaya Koti'a "Alakepa ve'ka mai'nane." huno huo'atekaiya'maki mako ve'ka Anumaya Kotife afino aipafi male'nea yafe ame'atiti nehiseana Anumaya Koti'a ani ya'a aketeno "Alakepa ve'ka mai'nane." huno hutekaiye.

⁶ Yuta vaya'mokita lakinakomo'a Teviti'a inake hu'neane "Mako vaya'moki ke male male'nea ke a'kame ne'malesafi no'malesafi Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'nisayana Anumaya Koti'a ani vaya'aife 'Alakepa vaya mai'nae.' huno hupatesea yafe lusi amuse hukae."

⁷ Teviti'a ani vaya'aife Anumaya Koti avopi inake huno ka'neane

"Vaya'mokitapa hao'otake kava hu'naya kavana Anumaya Koti'a 'Ako lapahaove lapatove nehu'na naipa falu yapati ali'na atalela-

pate'noe.' huno hu'nea yafe amuse heo.
Amuse nehutapa hao'otake kava hu'naya
kava ano kalopatale'nea yafe amuse heo.

⁸ Mako ve'kamo hao'otake kava hu'nea yafe Anu-
mayamo'a akesa afino o'amino ake'kaniteseana
ani ve'kamo'a amuse hino." hu'neane.

⁹ Ani amuse hisaya vayana nalakife nehe?
"Yuta vaya mai'nae hu'a apa'kesa afisae." hu'ae
apa'koya ano'api laka hu'naya vaya'aife'ke
nehife? He'e apa'koya ano'a laka ohu vaya
Yuta nofi o'mai vaya'ae ani kava hu'a amuse
hukae. Epalahamu'e lakesa afisune. Anumaya
Koti'a "Ma ya kamikoe." huno lo'kiya vai'nea
ke Epalahamu'a "Lamake hu'nananake'ka
namikane." huteno afino aipafi male'nea yafe
Anumaya Koti'a "Alakepa ve'ka mai'nane." huno
hute'ne.

¹⁰ Epalahamu'a hana'ya huno mai'nikeno Anu-
maya Koti'a "Alakepa ve'ka mai'nane." huno
hute'ne? Akoyamo ano'a ako laka hutekeno
hute'nifi laka ohu'nikeno hute'ne? He'e laka
ohu'nikeno ani ke hute'ne.

¹¹ Hokoteno akoya ano'a laka ohu'nenno
Anumaya Koti ke afino aipafi male'nea yafe
Anumaya Koti'a "Alakepa ve'ka mai'nane." huno
hute'nea yafe vaya'moki afisae huno akoya
ano'a laka hu'ne. Ani yafe mi'ko apa'koya
ano'a laka ohu'nisaya vaya'moki Epalahamu
hu'nea kava hu'a Anumaya Kotife afi'a apaipafi
male'nayanakeno Anumaya Koti'a "Alakepa
vaya mai'nae." huno hupate'nea vaya'moki
Epalahamu akeho'amoki'kana vaya mai'nae.

¹² Ani kava nehake'a mako vaya'moki apa'koya

ano'a laka hu'naya'maki ani kava'ake ohu'naki Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'naya kava'ae Epalahamu'a akoya ano'a laka ohu'nea afina hu'nea kava hu'naya vaya'ae Epalahamu'a loto'apimo'a mai'ne.

Anumaya Koti'a huno lo'kiya vaipate'nea ke mi'ko akaeyafe afi'a apaipafi male'naya vaya'ai yane.

¹³ Anumaya Koti'a “Lapamikoe.” huno lo'kiya vaimale'nea ke Epalahamu'ae akeho'amoki'aefe inake hu'neane “Mi'ko ma mopale kava yakaisaya yafe lapamikoe.” huno lo'kiya vaimale'ne. Anumaya Koti'a “Ke male male'nea ke a'kame maletesake'na lapamikoe.” huno ohu'nea'maki apa'kaeya Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'naya yafe “Alakepa vaya mai'nae hu'na hulapate'noa yafe lapamikoe.” hu'ne.

¹⁴ Ke male male'nea ke a'kame male'naya vaya ani “Lapamikoe.” hu'nea ya ali'nininana afi'a apaipafi male'naya ya'apimo'a afa ya'kana hinakeno huno lo'kiya vaino “Lapamikoe.” hu'nea kemo'a fole o'ainine.

¹⁵ Ke male male'nea ke alita ataka'nona yafe hao'otake kava hu'nona ya alino fole aikeno Anumaya Koti'a hai ne'vaino anona'a havi ya nelamea'maki ke male male'nea ke o'male'nininana “Ako alitapa ataka'nae.” hu'a ohanine.

¹⁶ Ani Anumaya Koti'a “Alakepa vaya mai'nae hu'na hulapatekauve.” huno lo'kiya vai'nea ke vaya alino kayone hu ya'aleti fole aisea ya'ae mi'ko Epalahamuna akeho'amoki alisaya ya'ae akaeyafe afitapa lapaipafi male'naya

yafe “Alikae.” huno hu'neane. Ke male male'nea ke a'kame ne'malaya vaya'ake o'alikaki lakinakomo'a Epalahamu'a Anumaya Kotife afino aipafi male'nea kava hu'naya vaya'ae alikae. Epalahamu'a hu'nea kava hu'naya yafe Epalahamu akeho'amoki mai'nae.

¹⁷ Inake hu'a Epalahamufe kamale'nayane “Kakaeya mi'ko koteka vaya'ai loto'apimoka maikane.” hu'a kamale'nayane.

Ani ke Anumaya Koti aulakale lo'kiya vaino hane'neanakeno Anumaya Koti'a fali'naya vaya'aina eteno apavamu ne'apamino fole o'ai'nea yafe ke'ake nehikeno fole ne'aiya ve'kae Epalahamu'a afino aipafi male'ne.

Epalahamu'a kanale'ya huno Anumaya Kotife afino aipafi male'ne.

¹⁸ Anumaya Koti'a “Mi'ko koteka vaya'ai apa'kinako maikane.” huno hu'nea ke'ae “Kakaeya kakeho'kamoki sanafi hane'nea kava hu'a ka'a atakufakae.” hu'nea ke'ae Epalahamu'a afino aipafi maleteno mafa'ne alitesea kana'a ako hano hu'nea yafe akesa o'afino Anumaya Kotife afino aipafi male'ne.

¹⁹ Ani afina Epalahamu'a naya mako kaya vaya'ai apaiya apaya alea kafu (100 kafu) ako mai'nikeno akufamo'a kalavu kalava kikenno mafa'ne alitesea lo'kiya'a ohane'nikeno a'amo'a nahamo a mai'nea yafe ani Anumayamo ke aole akesa o'afino lo'kiya vaino Anumaya Kotife afino aipafi male'ne.

²⁰ Anumaya Koti'a “Kamikoe.” huno hu'nea yafe “Namisifi o'namisifi?” huno aole akesa o'afi'nifa

Anumaya Koti aki alino asaka nehuno afino aipafi male'nea yafe ame atiti nehea ya'amo'a ala hu'ne.

²¹ “Kamikoe huno hu'nea ya ako namike.” huno akesa afino alakepa hu'ne.

²² Akesa afino alakepa hu'nenono “Anumaya Kotika ‘Hukatekauve.’ hu'ka hu'nana yana lamake hu'nananake'ka hunatekane.” huno afino aipafi male'nea yafe Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno hute'ne.

²³⁻²⁴ Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno hute'nea ke kamale'nea ke akaeyafe'ke ohu'nifa alaki lakaeya'aefe mani ke hu'neane. Lakaeya Anumayati Yisasi Kalaisina fali'neapati alino hetite'nea ve'kamo hulata'nea yafe afitā laipafi malesunakeno “Alakepa vāya mai'nae.” huno hulataekaiye.

²⁵ Anumaya Koti'a Yisasina hutekeno hao'otake yati ano kalopatalesea yafe fali'ne. Fali'nea yafe Anumaya Koti'a lakaeyafe “Alakepa vayane.” huno hulata'ne. Ani ke hulata'nea lo'kiya'a hane-sea yafe Anumaya Koti'a fali'neapati alino hetite'ne.

5

Anumaya Koti'a lakaeyafe “Alakepa vāya mai'nae.” huno hulata'ne.

¹ Lakaeya Yisasi'a hulata'nea yafe afitā laipafi male'nona yafe Anumaya Koti'a “Alakepa vāya mai'nae.” huno hulata'nikeno Anumayati Yisasi Kalaisi'a hulata'nea yateti Anumaya Koti'ae lakaeya'ae alino lo'kalateketa mako'ke laipa lakesale mai'none.

² Yisasi Kalaisi'a akai'a hulata'nea yateti akaeyafe afita laipafi male'nona yafe ka valilateketa Anumaya Koti'a vaya alino kayone hu ya'afi mai'neta Anumaya Koti fate akufa hale ya'a'ae aliteta haita akaeya'ae lo'kata maisuna yafe lame atiti nehuta amuse nehune.

³ Mani yafe'ke amuse ohuta kana ya lakaeyate fole ne'aiya ya'aefe amuse nehune. Ako afi'none kana lahaisea yapati lo'kiya vaita maisuna yati fole aike.

⁴ Lo'kiya vaita maisuna ya fole aino hane'neanakeno kanale au'ava ya fole aikeanakeno Anumaya Koti'a amuse hisiketa akaeya akesuna yafe lame atiti huta akeva maikune.

⁵ Lame atiti huta akeva mai'nona yana lamisikeno afa ya'kana ohukeanakeno laya huke. Anumaya Koti'a akai'a Fate Akufa Avamu'a ako lamikeno laipafi mai'neanakeno Anumaya Koti'a lakaeyafe hau ayamopafati nehaiya ya lusiya huno laveli'nea yafe lame atiti huta akeva mai'nona ya'mo'a afa ya'kana ohuke.

⁶ A'ke'ainaka kanale kava hisuna lo'kiyati o'male'nea kanafi Anumaya Koti'a Yisasife "Falikane." hute'nea afina Yisasi Kalaisi'a lakaeya hao'otake kava nehuna vaya'mokitale fali'ne.

⁷ Mako ve'kamo'a alakepa kava nehea ve'ka aya hisea yafe ofalikea'maki lamake mako ve'kamo'a vaya kayone'ake ve'ka aya hisea yafe falininipe?

⁸ O'afi'nona'maki lakaeya hao'otake kava'ake nehuta mai'nonakeno Yisasi Kalaisi'a lakaeyate fali'ne. Ani fali'nea yateti Anumaya Koti'a lakaeyafe hau ayamopafati nehaiya yana

laveli'ne.

⁹ Yisasi'a fali'nea kolateti hao'otake kava hu'nona anona'a Yisasi'a ali'neanakeno Anumaya Koti'a lakaeyafe “Alakepa vava mai'nae.” huno hulatteteno mako'ae laya huno hao'otake kava nehuna yafe Anumaya Koti'a hai vai nelateno anona'a havi ya lamikefe nehea'maki Yisasi'a fali'nea ya'amo'a ani anona'a ali'neanakeno laku lame alino katike.

¹⁰ Lakaeya Anumaya Koti'ae kame faita mai'nonanakeno akai'a mafa'ne'amo'a eno fali'nea yateti Anumaya Koti'a “Afa'a maiyo.” huno falu hulateketa Anumaya Koti'ae mako'ke laipa kalita mai'nonanakeno Yisasi'a fali'neapati heti'nea avamu'ae mai'nenno laya huno laku lame alino katike.

¹¹ Ma ya'ake o'male'nea'maki Yisasi Kalaisi'a ako lavaleno Anumaya Koti'ae makopi aino lo'kalateketa mako'ke laipale mai'nona yafe Anumaya Kotife lusiya huta amuse hutesune.

Atamu'a fali ya alino fole ai'nea'maki Yisasi'a avamu ali ya alino fole ai'ne.

¹² Mako'ke ve'ka Atamu'a hao'otake kava hu'nikeno ani kava hu'nea hao'otake ya'mo'a mopale fole aitekeno hao'otake kava hu'nea kumi'a hane'nea ya'mo'a vava fali ya alino fole ai'ne. Fole ai'nea ya'mo'a mi'ko vava'moki hao'otake kava hakeno hao'otake ya'apimo anona'a vava fali ya mi'ko vayapi e'ne.

¹³ Ke male male'nea ke o'me'nike'a hao'otake kava hu'naya'maki ke male male'nea kemo'a ohane'nea yafe Anumaya Koti'a “Mako'ke

mako'ke hao'otake kava nehae.” huno akesa no'afe.

¹⁴ Akesa no'afea'maki Atamu'a mai'nea afina aepa he'a vaya fali'nae. Falime falime e'a Mosese mai'nea afina ani kava hu'a fali'nae. Anumaya Koti'a Atamufe “Ina kava oho.” huno hu'nea ke alino ataka'nea kava hu'a mako vaya'moki ani ke ali'a o'ataka'naya'maki fali'nae. Henaka esea ve'kamo ame Yisasi Kalaisi amena Atamu'a huno laveli'ne.

¹⁵ Atamu'a hu'nea hao'otake kava'ae Anumaya Koti vaya alino kayone hulata'nea ya'ae mako'ke akufa kava ohu'na'afa fate fate kava hu'na'ae. Lamake mako'ke ve'kamo'a hao'otake kava hu'nea kavateti nesu vaya'moki hao'otake kava nehaya kumi'api hane'nea yafe fali'naya'maki Anumaya Koti'a vaya alino kayone hu ya'ae ani vaya alino kayone hu yapati Yisasi Kalaisi'a hulata'nea ya'ae afa'a lami'neanakeno lusiya huno fali ya akaseno ani mako'ke ve'ka Yisasi Kalaisi'a kanale ya hulata'neanakeno nesu vaya'aife “Alakepa vaya mai'nae.” huno hupate'ne.

¹⁶ Anumaya Koti'a alino kayone hulata'nea ya'ae Atamu'a hao'otake kava hu'nea ya'ae mako'ke akufa kava ohu'na'afa fate fate kava hu'na'ae. Mako'ke ve'kamo'a hao'otake kava hu'nea yafe Anumaya Koti'a mi'ko vaya'ai kake hupateteno “Hani kumapi akola lapa'kufa lapa'kafu kisea no maikae.” huno hupate'nea'maki nesu vaya'moki hao'otake kava hu'naya'maki ani vaya alino kayone hupate'nea ve'kamo'a “Alakepa vaya mai'nae.” huno hupate'ne.

17 Lamake mako'ke ve'kamo'a hu'nea hao'otake kavateti mi'ko vayana fali ya'mo aiya'afi mai'naya'maki ani kava huno mako'ke ve'ka Yisasi Kalaisi'a vaya alino kayone hulata'nea ya alisaya vaya'aife Anumaya Koti'a "Alakepa vaya mai'nae." huno hupateke'a akola maike maike hu apavamu ako alite'a kava ya ali'a yakaikae.

18 Ani yafe mako'ke ve'kamo'a hao'otake kava hu'nea yateti mi'ko vaya'aina Anumaya Koti'a kake hupateteno "Hani kumapi akola apa'kafu kisea no maikae." huno hupate'nea'maki ani kava huno mako'ke ve'ka Yisasi'a mako'ke alakepa kava'ake hulata'nea yafe Anumaya Koti'a mi'ko vaya'aife "Alakepa vaya mai'nae." huno hupateke'a akola maike maike hisaya apavamu ako ali'nae.

19 Mako'ke ve'ka Atamu'a Anumaya Koti ke a'kame o'male'nea yafe mi'ko vaya'moki hao'otake kava'ake nehaya'maki ani kava huno mako'ke ve'ka Yisasi'a Anumaya Koti ke a'kame male'nea yafe Anumaya Koti'a nesu vaya'aife "Alakepa vaya mai'nae." huno hupatekaiye.

20 Anumaya Koti'a ke male male'nea ke apami'nea'maki ani ke lusiya hu'a ali'a ataka'nae. Hao'otake kava hu ya'mo'a mako'ae ala nehikeno Anumaya Koti vaya alino kayone hu ya'amo'a ani hao'otake kavana akaseno ala ya hane'ne.

21 Hao'otake kava hu'naya anona'a fali ya'mo aiya'afi mi'ko vaya mai'ne'a nefalea'maki vaya alino kayone hulata'nea ya'a ala ya hane'nea yafe Anumayati Yisasi Kalaisi'a fali'nea yateti Anumaya Koti'a alino kayone hunelateno "Alakepa vaya mai'nae." huno hulateteno akola maike

maike hisuna lavamu lami'neanaketa Kalaisi'ae kava ya alita maikune.

6

Lakaeya Kalaisi'ae lo'kata fali'nonapati akaeya'ae hetita mai'none.

¹ Na ke hisune? Lakaeya lusi hao'otake kava hisunakeno Anumaya Koti'a vava alino kayone hulata ya'amo'a lakaeyapi havaite'nisikeno ala hise huta hisupi?

² He'e ina kava alaki ohisune. Hao'otake kava hu'nona ya ako ataleteta fali vava'kana hu'none. Fali'naya vava'moki hao'otake kava ohanine.

³ “Yisasi Kalaisi'ae alino lo'ka late'niketa aita kamata akaeya'ae fali'none.” hunake'a li falelate'nae. Li falelataya afina Yisasi'ae makopi fali'neke'kana hu'nonake'a li fale nelatae. Ani yafe lapa'kesa o'afi'nafe?

⁴ Lamake li falelataya afina Yisasi Kalaisi'ae aita kamata akaeya'ae fali'nonake'a kelifi kilate'nae. Kelifi kilate'naya yapati Afotimo'a fate ano hale lo'kiya'aleti Kalaisina kelifati alino hetite'nea kava huno lakaeya'ae alino hetilateteno haekafa lavamu lamiketa ali'nonanaketa kanale'ya huta haekafa au'ava yapi uteta hisune.

Lakaeya Kalaisi'ae lo'kata hetiteta lavamu alita mai'none.

⁵ Lakaeya akaeya'ae hapai'neta akaeya hu'nea kava huta fali'nisunana ani kava huta akaeya'ae hapaita mai'nonanaketa akaeya fali'neapati heti'nea kava huta heti'none.

⁶ Lakaeya ako afi'none hao'otake ya'mo lo'kiya'a hano kitesikeno hano hisea yafe

a'ke'ainaka hao'otake kava nehuna laipa lakesa Yisasi Kalaisi'a alino kofiteno yofo yosale ako fali'neanaketa lakaeya hao'otake kava'mo ali'ya vaya'a mako'ae o'maisune.

⁷ Na yafe mani ke nehoe? Hao'otake ya'mo lo'kiya'a hano kite'nea ve'ka ako fali'nea yafe hao'otake kava'mo'a eteno mako'ae ani ve'ka atafa ohuke.

⁸ He lakaeya “Kalaisi'ae lo'kata fali'nonanaketa ani kava huta akaeya'ae hetita maikune.” huta afita laipafi male'none.

⁹ Lakaeya ako afi'none Yisasi Kalaisi'a fali'neapati ako heti'nea yafe mako'ae eteno ofalikea'maki fali ya'mo'a lo'kiya'a o'male'neanakeno “Faleo.” huo'atenine.

¹⁰ Ani fali'nea ya'amo'a ina kava hu'ne. Mako'ke afina'ake vaya'moki nehaya hao'otake ya'apimo lo'kiya'a alino atalesea yafe fali'nea'maki haekafa avamu aliteno Anumaya Koti'a haisea kava hisea yafe mai'ne.

¹¹ Ina kava hu'nea yafe mi'ko afina lapa'kaeya'ae ma lapa'kesa afifi hutapa maiyo “Kalaisi'a fali'nea afina nakaeya'ae ako fali'noanakeno hao'otake ya'mo lo'kiya'a o'male'neanake'na mako'ae a'kame o'malekaufa Yisasi Kalaisi'ae hapai'na mai'ne'na navamu ako ali'noanake'na Anumaya Koti haisea kava'ake hukoe.” hutapa heo.

¹² Ani yafe hao'otake kava'mo'a yahauve-tapikana huno kava yakai olapateno. “Falisea lapa'kufale aketapa lahapa'ye hisaya kava heo.” huno kava yakai olapateno.

¹³ Lapa'kaeya lapaiya lapaya lapaulaka alitapa

hao'otake au'ava kava hu ali'yapi o'apatetapa mi'ko lapa'kufa Anumaya Kotina akai'ake ameo. Lapa'kaeya ako fali'nayapati hetin'aya veya mai'naki mi'ko lapa'kufamo'a kanale au'ava kava hisea yafe Anumaya Kotina ameo.

¹⁴ Amitetapa lapa'kaeya mi'ko ke male male'nea ke a'kame malesaya lo'kiyatapi o'male'nea yafe ani kemo'a lapa'ku lapame alino katisea yafe lapame atiti ohu'naya'maki “Anumaya Koti'a veya alino kayone hulata'nea yateti laku lame ako alino kati'ne.” hutapa nehaya yafe hao'otake kava'mo'a “Lapa'kaeya ma kava heo.” huno yahauve kava netapi o'maino.

Lakaeya alakepa kava'mo ali'ya veya'a maisune.

¹⁵ Lakaeya na kava hukune? Ke male male'nea ke lakaeya a'kame male'nona yafe lame atiti nohuna'maki Anumaya Koti'a veya alino kayone hulata'nea yafe lame atiti nehuta hao'otake kava kanale hukupi? He'e hao'otake kava alaki ohisune.

¹⁶ Lapa'kaeya o'afi'nafe? Lapa'kaeya mako ve'kae mi'ko lapaipa lapa'kesa ha'kitapa amitetapa ke'a a'kame malesayana ani ve'kamo ali'ya veya'a maikae. “Hao'otake kava hu ya'mo ali'ya veya'a maisune.” hutapaena ani hao'otake kava hu'naya ya'mo anona'a falikayanaketapa Anumaya Koti'ae akola o'maikaya'maki lapa'kaeya “Anumaya Koti ke a'kame male ya'mo ali'ya veya'a maisune.” hutapaena ani ke a'kame male'naya ya'mo anona'a alitesakeno Anumaya Koti'a “Alakepa veya mai'nae.” hulapatekaiye.

17 Lamake a'ke'ainaka lapa'kaeya hao'otake kava'mo ali'ya vava'a mai'naya'maki Anumaya Koti ke ali'a lapaya haketapa afitetapa a'kame male'nae. A'kame male'naya yafe lakaeya Anumaya Kotiteka lusiya huta amuse hune'atone.

18 Hao'otake kava'mo'a nofi hulapate'nea yapati Anumaya Koti'a ako alino kalu helapate'neanaketapa alakepa kava'mo ali'ya vava maisaya yafe hulapate'ne.

19 Anumayamo ke afi yatapimo'a saufa lo'kiya o'vai'neanake'na vava'mokita laipa lakesafati nehuna ke lahapa'nepai'na make nehoe "Hokotetapa lapaiya lapaya'ae mi'ko lapa'kufa'ae atalekeno 'Hao'otake honi'ya'ake ya'mo ali'ya mafa'ne'a maiyo.' hutapa ke male male'nea ke mi'ko alitapa ataka'naya'maki meni lapaiya lapaya'ae mi'ko lapa'kufa'ae alitapa alakepa kava'mo ali'yate atesakeno Anumaya Koti hao'otake kava ohu fate akufa vava'a maikae."

20 Lapa'kaeya hokotetapa hao'otake kava'mo ali'ya vava'a mai'naya yafe alakepa kava'mo ali'ya vava'a o'mai'nae. O'mai'naya yafe alakepa kava hisaya lapa'kesa no'afe.

21 Hao'otake kava'mo ali'ya vava'a mai'naya yafe hana akufa ya anona'a kanale ya ali'nae? Kanale ya o'ali'naya'maki meni ani hao'otake yafe lapavuya neheanaketapa falitetapa Anumaya Koti'ae akola o'maisaya ya fole aike.

22 Fole aikea'maki hao'otake kava'mo'a nofi hulapate'nea yapati meni Anumaya Koti'a ako kalu helapateteno "Ali'ya vava'ni maiyo." hu'niketapa ani ali'ya ne'alea ali'ya'mo anona'a ina akufa ya alikae. Lapa'kaeya hao'otake kava ohu fate ak-

ufa vava'a mai'nayanaketapa akola maike maike hisaya lapavamu alikae.

²³ Hao'otake kava'mo ali'ya ne'alea ali'ya'mo anona'a falikae. Falikaya'maki Anumaya Koti'a mako amuse yana ako lami'neana Anumayati Yisasi Kalaisi'a fali'niketa akaeya'ae lo'kata mai'nona yateti akola maike maike hisuna lavamu ako lami'ne.

7

Lakaeya meni saufa laku lakesale ali'ya alisune.

¹ Nepu nasakitapa Anumaya Koti ke male male'nea ke afitapa alakepa hu'naya vava lahapa'nepauve lapavamu hane'niketapa haekafa mai'naya vava ke male male'nea ke a'kame malesaya yafe aiya'afi mai'naya'maki falisaya afina ani ke a'kame o'malekae. Ani yafe lapa'kaeya o'afi'nafe?

² Mako avoya ke lahapapaikefe huki afeo. Mako a'mo'a vele mai'niseana ke male male'nea kemo'a anau'amo'ae aino lo'katekeno maiya'maki anau'amo'a ataleno falitesikeno aino lo'katekeno ne'maiya kemo'a mako'ae atafa ohukea'maki kanale kalu hete'neanakeno alu ve'kale maike.

³ Anau'amo'a ofalino mai'nisikeno alu vele viseana ani afe "Kumai a mai'nane." hu'a hukaya'maki anau'amo'a ako falitesikeno ke male male'nea kemo'a nofi hute'nea ya ako kalu hetale'neanakeno mako ve'kale uno maiseana "Kumai a mai'nane." hu'a ohukae.

⁴ Nepu nasakitapa lapa'kaeya ani kava hu'nae. Hokotetapa ke male male'nea ke'ae lo'ka'netapa a'kame male'naya'maki Kalaisi'ae aitapa hapai'netapa Kalaisi'ae fali'nae. Fali'naya

yafe ke male male'nea ke ako alino kalu helapate'neanaketapa alu ve'ka'ae lo'katapa mai'nae. Ani ve'ka'ae fali'ka'ae kite'nayapati ako hetine'nea ve'ka'ae lo'katapa mai'nae. Anumaya Koti'a haisea kanale au'ava ya alitapa fole aisaya yafe alino lo'kalapate'ne.

⁵ Hokoteta lakaeya hao'otake laku lakesale mai'nonanakeno ke male male'nea kemo'a “Ina kava oheo.” huno hu'nea yafe aketa laha'ye nehuna hao'otake kava hisuna laipa lakesa alino lakufa male'neanakeno mi'ko lakufamo'a hao'otake kava huteno fali ya'ake alino fole ai'ne.

⁶ Fole ai'nea'maki meni kana Kalaisi'a fali'nea afina lakaeya akaeya'ae lo'kata fali'nea yafe latafa hu'nea ke male male'nea ke ako alino kalu hetale'neanaketa anona'a havi ya lamisea yafe koli ohuta a'ke'ainaka kamale'naya avopi ke male male'nea ke a'kame no'malona'maki meni haekafa laipa lakesa Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'mo lami'nea lo'kiyaleti Anumayamo ke a'kame male'none.

Hao'otake au'ava'mo'a vayana alino haviya nelahaiye.

⁷ Ani kava hisiketa na'yane ke hisune? “Ke male male'nea ke hao'otake yane.” huta hisupi? He'e ina akufa ke alaki ohukune. Ke male male'nea kemo'a hao'otake ya nave oli'nininana “Hao'otake kava nehoe.” hu'na o'afunine. O'afunina'maki ani kemo'a “Alu ve'kamo yate ake'ka kaha'ye oho.” huno ohu'nininana nakaeya alu ve'kamo yate ake'na naha'ye hisoa kavafe navuya ohinine.

⁸ Ke male male'nea kemo'a hao'otake kava fole ne'aino mi'ko ake'na naha'ye hu ya naipafi va'yi nehe. Ke male male'nea ke ohane'nininana

hao'otake kava'mo'a fali'nea ya'kana hinake'na hao'otake kavafe navuya ohinine.

⁹⁻¹⁰ Hokote'na ke male male'nea ke o'afi'noa kanafi haviku mai'noa'maki ke male male'nea kemo'a nakaeyate fole aiya afina “Hao'otake kava nehoanake'na ani kava hu'noa yafe falikoe.” hu'na hu'noe. Ke male male'nea kemo'a “Lapavamu lapamikoe.” huno eteno hao'otake kava hu'noa yafe nahaeke'na fali'noe.

¹¹ Ke male male'nea kemo'a hao'otake kava navelikeno ani hao'otake kava'mo'a ano navataka hike'na hao'otake kava hu'noa yafe nahaeke'na fali'noe.

¹² Lakaeya afi'none Anumaya Koti ke male male'nea ke fate akufa ke hao'otake ya'a ohane'nea ke hane'ne. Alakepa kava'ake hu ke hane'ne.

¹³ Hane'nea'maki ani kanale kemo'a nakaeya nahaeke'na fali'nofi? He'e o'naha'nea'maki hao'otake ya'mo'a ani kanale keleti nahaeke'na fali'noe. Ke male male'nea kemo'a hao'otake kava'mo'a hale yate eno fole ai'nikeno mi'ko hao'otake kava'mo'a hi'mana'ake ya hane'nea yafe aepa'a navelike'na “Lamake ani hao'otake ya alaki alakepa ohu ya hane'ne.” hu'na hu'noane.

Hao'otake au'ava kava'mo'a yakailate'ne.

¹⁴ Lakaeya ako afi'none Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a ke male male'nea ke lami'nea'maki nakaeya hao'otake naku nakesa'ae ve'ka mopale ve'kake mai'nokeno hao'otake ya'mo'a nofi hunate'nike'na ani hao'otake ya'mo ali'ya'a ne'alo.

¹⁵ Nakaeya nehoha ya'mo aepa'a alaki o'afi'noe. Na kava nehufi? “Naipa nakesamo'a

ne'nahaike'na hukoe.” hu'na hoa au'ava ya alaki nohoa'maki “Naipa nakesamo'a alaki nohaikeno ohukoe.” huno hea au'ava ya mi'ko afina nakaeya ani kava nehoe.

¹⁶ “O'nahaiye.” hu'na hu'noa ya huke huke hisoana naipamo'a “Ani kava oho.” huno hu'nea yafe “Ke male male'nea kemo'a alakepa ke hane'ne.” hu'na afi'noe.

¹⁷ “O'nahaiye.” hu'na hu'noa ya huke huke hisoana meni ako afi'noe nakai'nike ani kava nohoa'maki hao'otake ya'mo'a naipafi hane'neo ani ya'mo'ke akai'a ani hao'otake kava hu'ne.

¹⁸ A'ke'ainaka “Naipafi kanale ya o'male'ne.” hu'na afi'noa'maki lamake “Kanale au'ava kava hisoa yafe ne'nahaiye.” hu'na nehoha'maki ani kanale kava hisoa lo'kiya'ni o'male'ne.

¹⁹ “Kanale kavafe ne'nahaiyanake'na hukoe.” hu'na nehoha'maki ani kava nohoe. “Hao'otake kavafe no'nahaiyanake'na ohukoe.” hu'na nehoha'maki ani kava nehoe.

²⁰ No'nahaiya kava hisoana nakai'nike nohoa'maki hao'otake ya naipafi hane'nea ya'mo'ke akai'a ani kava nehe.

²¹ Na'ya hike'na nakaeya mi'ko afina mani akufa kava'ake nehoe? “Kanale kava'ake hisoe.” nehoha'maki hao'otake ya'mo'a nakaeyapi hane'neo kanale kava hisoa ka maleno a'kani'nike'na hao'otake kava nehoe.

²²⁻²³ Lamake nakaeya naipafi Anumaya Koti'a nehaiya kavafe ne'nahaiya'maki mi'ko nakufamo'a naulaka nakesa naya'mo'a hao'otake kava hisaya apa'kesa afite'a naipafi hane'nea Anumaya Koti'a nehaiya kava'ae la nehu'a nakaeya nakesafi hane'nike'na hao'otake kava

nehoa nofipi navale'a nate'nae.

²⁴ Vae nahau'neo hao'otake ya nehoa ve'ka mai'noe. Fali nakufa'ae mai'noanakeno hana ve'kamo'a naku name alino katike?

²⁵ Nakaeya Anumaya Kotife lusiya hu'na amuse hune'atoe. Anumayati Yisasi Kalaisi'a naku name ako alino kati'ne. Alino kati'nea'maki nakai'ni naipa nakesafati Anumaya Koti'a nehaiya kava a'kame ne'maloa'maki hao'otake naipa nakesamo'a "Hao'otake kava a'kame malo." hike'na aiya'afi mai'noe.

8

Kalaisi'a hao'otake yati alino ataleteno Fate Ak-ufo Avamu ako lami'ne.

¹ Lakaeya Yisasi Kalaisi'ae lo'kata mai'nona vaya'mokita Anumaya Koti'a mako'ae kake hulateno hao'otake kava hu'nona ya'mo anona'a olamike.

² Olamikea'maki hao'otake ya a'kame ne'male'na falisoa ya'mo nofipi mai'nokeno avamu hane'nikeno haekafa mai'nea Anumaya Koti Avamu'amo lo'kiyaleti Yisasi Kalaisi'a fali'nea yateti alino kalu henate'neanakeno ani hao'otake ya'mo'a mako'ae yakai o'natekaiye.

³ Hao'otake laipa lakesamo'a ke male male'nea ke a'kame malesea lo'kiya'a o'male'nea yafe ke male male'nea kemo'a "Alakepa vaya mai'nae." huno lakaeya alino kanale huolatekaiya'maki Anumaya Koti'a akai'a ani kanale kava ako hulate'ne. Anumaya Koti'a mafa'ne'a hutekeno eline'neana lakaeya hao'otake vaya'mokita mako'ke lakufa elineno alino kaliteno mai'ne.

Mai'nikeno Anumaya Koti'a lakaeya hao'otake kava hu'nona lakufa lakafu kisea anona'a Yisasi Kalaisi akufale alino kofitekeno fali'nea yafe hao'otake ya kake huteno lo'kiya'a ako alino atale'ne.

⁴ Faliteno alino atale'nea yafe lakaeya ke male male'nea kemo alakepa au'ava ya huta uteta hukune. Hana'ya huta uteta hukune? Hao'otake laipa lakesamo'a laha'nepaiya kavapi meni lakaeya uteta nohuna'maki Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a laha'nepaiya kava huta uteta nehune.

⁵ Vaya'moki hao'otake apaipa apa'kesamo'a hapa'nepaiya kavapi u'e'a nehu'a apa'kufa ake'a hapa'ye hu yate'ke apa'kesa afifi nehu'a ani kate ne'vaya'maki mako vayana Fate Akufa Avamu'mo'a “Utetapa heo.” huno hea kate'ke u'e'a nehayana Fate Akufa Avamu'mo nehaiya yafe apa'kesa afifi nehae.

⁶ A'ke'ainaka hao'otake apaipa apa'kesa'ae vaya'moki ne'afi'a apa'kufa ake'a hapa'ye nehisyana falikaya'maki vaya'moki Fate Akufa Avamu'mo nehaiya yafe apa'kesa afifi hisayana apaipamo'a falu hinake'a akola maike maike hisaya apavamu alikae.

⁷ A'ke'ainaka hao'otake apaipa apa'kesa ne'afi'a apa'kufa ake'a hapa'ye nehisyana vaya'moki Anumaya Kotina kame ya hune'ate'a Anumaya Koti ke male male'nea ke a'kame o'male'nayanake'a ani ke alaki a'kame o'malanine.

⁸⁻⁹ Vaya'moki hao'otake apaipa apa'kesa ne'afi'a apa'kufa apa'ke'a hapa'ye hisayana Anumaya Koti'a nehaiya kava ohanina'maki Anumaya Koti

Fate Akufa Avamu'amo'a lapaipafi mai'nea yafe lapa'kaeya akaeya ke a'kame ne'malaya yafe hao'otake lapaipa lapa'kesa a'kame no'malae. Kalaisi Fate Akufa Avamu'amo'a mako vaya'ai apaipafi o'mai'niseana Kalaisi mafa'ne o'mainae.

¹⁰ Lamake hao'otake kava hu'naya yafe ako fali'naya'maki Kalaisi'a lapaipafi mai'neanaketapa Anumaya Koti'a “Alakepa vaya mai'nae.” huno hulapate'nea yafe lapa'ku lapame haekafa hane'neanaketapa akola maike maike hukae.

¹¹ Anumaya Koti'a Yisasina falike'a kite'nayapati ako alino hetite'nea ve'kamo Fate Akufa Avamu'amo'a lapa'kaeya lapaipafi mai'niseana Anumaya Koti'a ani Fate Akufa Avamu'amoteti mani fali'nisaya lapa'kufa alino hetilapateteno lapavamu lapamike.

Fate Akufa Avamu'mo ke a'kame malesunana Anumaya Koti mafa'ne'a maikune.

¹² Nepu nasakitapa Yisasina anona'a amisuna ya hane'nea'maki a'ke'ainaka hao'otake laipa lakesamo'a alino kanale ya hu olate'neanaketa akaeya anona'a amisuna ya'a o'male'neanaketa o'amisune. A'ke'ainaka hao'otake laipa lakesa a'kame o'maleta lakufa aketa laha'ye hu kava ohisune.

¹³ He'e lapa'kaeya a'ke'ainaka hao'otake lapaipa lapa'kesale utetapa hisayana falikaya'maki lapa'kaeya Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo lo'kiyaleti lapa'kufa aketapa havi lahapa'ye nehaya yana hatapa falikayanaketapa akola maike maike hisaya lapavamu alitapa maikae.

14 Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a alino kate kate hapaisike'a a'kame male'a u'e'a hisaya vaya Anumaya Koti mafa'ne'a mai'nae.

15 Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a inake ohu'ne “Koli hisaya nofipi etetapa maiyo.” ohuno ani kava hulapatesea yafe lapaipafi haino o'me'nea'maki lapa'kaeya “Anumaya Koti mafa'ne maiyo.” huno hulapatesea yafe lapaipafi eno mai'niketapa Anumaya Kotife “Afo'nimokae Afo'nimokae.” hutapa nehae.

16 Nehakeno Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a akai'a lakaeya laku mafa'ne inake huno ha'nepaiye “Kakaeya Anumaya Koti mafa'ne mai'nane.” ha'nepaiye.

17 Laku mafa'ne ha'nepaiyanaketa lakaeya Anumaya Koti mafa'ne mai'nona yafe Afotimo yana lakaeya ya hapakaiye. He lakaeya'ae Kalaisi'ae Anumaya Koti yana lakaeya ya hapakaiye. Lakaeya kana lahaisea yana lakufa lakafu kisea ya Kalaisi'ae alisunana akaeya'ae fate ano hale lo'kiya'a'ae ala laki'ae alikune.

Henaka'a ko'ku'napi kanale huta maisuna ya alikune.

18 Nakaeya nakesa afoana henaka'a Anumaya Koti'a fate ano hale lo'kiya ya'a fole aino lavelisiketa aketeta “Meni mai'nona kanafi lakufa lakafu ne'kea ya ne'aluna ya'mo'a afa ya'kana hu'ne.” huta hukune.

19 Anumaya Koti'a mi'ko alo humale'nea ya'moki ake'a asaka hu'a Anumaya Koti mafa'neyaka fate ano hale lo'kiya'api'ae fole aisake'a akete'a apa'ki ali'a asaka hisaya yafe ake'a alakepa hute'a akeva mai'nae.

²⁰⁻²¹ He Anumaya Koti'a mi'ko alo humale'nea yana kasali'a haviya nehae. Apa'kai'api nehapaiya yafe ani kava ohu'naki Anumaya Koti'a ani kasalisaya nofipi nofi hupate'nike'a mai'naya'maki henaka'a Anumaya Koti'a ne'kasalino haviya hisea nofipi mai'naya yana alino ataletesiketa lakaeya Anumaya Koti mafa'neyaka'a nofipati lavayu hiketa ali'nona fate ano hale lo'kiya'a alaki hane'nea yapi maikune.

²² Lakaeya ako afi'none Anumaya Koti'a mi'ko alo humale'nea ya'moki ma kava nehae. A'nemoki mafa'ne alitekefe nehakeno apa'kafu ne'kea akufa apa'kafu ki ya mi'ko ya'yakamoki apa'kafu ne'kike'a a'ke'ainaka avile'naya kava hu'a meni'ae avi'nelae.

²³ Mi'ko alo humale'nea yafe'ke nohea'maki Anumaya Koti'a “Henaka'a mi'ko ya lapamikoe.” huno lo'kiya vaimale'nea yafe hokoteno Fate Akufa Avamu'a lamiketa ako avale'neta ani lakufa lakafu ne'kiketa laipafi avi'nelone. Ne'kasalea lakufa alino katisikeno haekafa lakufa alino hapatesikeno Anumaya Koti'a “Mafa'neyaka'ni mai'nae.” huno hulatesea yafe lame atiti nehuta akeva mai'none.

²⁴ Anumaya Koti'a laku lame alino kati'nea afina inake huno hu'neane “Lapa'kufa ali'na katisoa yafe lapame atiti hutapa nakeva heo.” hiketa akeva mai'none. Lakaeya ako ake'nona yafe lame atiti huta mako'ae akeva o'maikune. Mako ve'kamo'a ako ake'nea yafe hana'ya huno akeva huke?

²⁵ O'ake'nona yafe “Alikune.” huteta alaki lame atiti huta maisunana vase huta akeva maikune.

²⁶ Inani akufa kava nehuta lakaeya fulu

fulu vava mai'nona yafe “Anumayamoteka hana'ya huta afikesune? Na mofe afikesune?” huta nehuna'maki Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a laipafi mai'nenno laya nehuno akai'a lakaeyafe Anumayamoteka ke huno kalaki ne'aino vaehae lakaeya huta fole o'aimo akufa ke huno fole ne'aiye.

²⁷ Fole ne'aikeno Anumaya Koti'a vava'ai aipafi hane'nea ya'ae Fate Akufa Avamu'amo aipa ake-safi hane'nea ya'ae afino alakepa huno afi'ne. Afi'neanakeno Fate Akufa Avamu'amo'a Anumaya Koti'a haisea au'avafe ne'afino Anumaya Koti anaka apaya huno Anumayamoteka ke huno afine'ke.

²⁸ Lakaeya ako afi'none Anumaya Kotina apaipa ami'naya vava Anumaya Koti'a akai'a haisea kava hisaya yafe ke huno akai'aleka apate'nea vava'aite mi'ko va'yi hisea yana kanale ya'ae kana hapau ya'ae Anumaya Koti'a alino lo'kanate'neanake'ana ani vava'aina ali'ana kanale hune'apata'ae.

²⁹ Anumaya Koti'a a'ke'ainaka ako apa'keteno hapali male'nea vava akai'a mafa'ne'amo akufa kali'nea vava maisae huno apate'nike'a nesu vava mai'naya'maki Kalaisi'a hokote mafa'ne'a mai'neanakeno ala nepu'apimo'a maise huno hute'ne.

³⁰ Ani hapali male'nea vava'aife ke huno akaeyateka apate'neanake'a hao'otake kava hu'naya vava mai'naya'maki Yisasi'a hupate'nea yafe “Alakepa vava mai'nae.” huno hupate'neanake'a Kalaisi'kana vava maisaya yafe fate akufa ano hale lo'kiya'a apami'ne.

Anumaya Koti'a lakaeyafe hau ayamopafati nehaiya ya'a o'atalekaiye.

³¹ Lakaeya na'yane ke hisune? Anumaya Koti'a lakaeya laha'nemaesikeno'aefena nala'a lakaeya kame failatekaiye?

³² Mafa'ne'a atafa huno alaki ohu'niki afa'a lakaeyafe akesa afiteno hutekeno eline'neanakeno mi'ko ya laha'maesea ya'ae lamike.

³³ Anumaya Koti'a hapali male'nea vaya'aina nala'a kake hupatekaiye? Anumaya Koti'a akai'a “Ako alakepa vaya mai'nae.” huno hulaten'e.

³⁴ Hana ve'kamo'a kake hulateneno “Lusi lapa'kufa lapa'kafu kisea ya alikae.” huno hulatese? Yisasi Kalaisi'a hao'otake kava hu'nona ya'mo anona'a alisea yafe akai'a faliteno eteno hetiteno haino Anumaya Koti aya lama aupalika mai'nenonaha laha'maesea yafe afo'amoteka ke huno afike afike huno mai'nea yafe mako ve'kamo'a kake hulateneno alino haviya huolatekaiye.

³⁵ Kalaisi'a lakaeyafe lusiya huno hau ayamopafati nehaiyanakeno nala'a ani hau ayamopafati ya lahafalekaiye? Kana lahou ya'ae lusi lakafu kisea ya'ae vaya'moki havi kava hulatesaya ya'ae kafu hu kana va'yi hisea ya'ae mi'ko yati o'male'niseana ani hau ayamopafati nehaiya yana laha'ofalekaiye. Havi ya'mo'a lakaeya alino haviya lahaukefe nehiseana ani hau ayamopafati nehaiya yana laha'ofalekaiye. Lahaesaketa falisuna ya va'yi nehiseana ani hau ayamopafati nehaiya ya alino laha'ofalekaya'maki Kalaisi'a lakaeyafe hau ayamopafati nehaiya ya'amo'a haneke haneke

huke.

³⁶ Ani havi ya'mo'a lakaeyate va'yi hisea yafe Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane
 “Lakaeya kakaeya mafa'neyaka mai'nona yafe mi'ko afina lakaeya lahaketa nefalunana lakaeya hapake'a nefalea sipi sipi afu mai'neke'kana vaya mai'none.” hu'a kamale'nayane.

³⁷ Mi'ko ina akufa havi yafe “Aote ya'ae.” nehuta Kalaisi'a lakaeyafe hau ayamopafati hau'nea ve'kamo lo'kiya'aleti mi'ko ani havi ya apa'kasetahi'none.

³⁸ Nakaeya mani yafe afi'na alakepa hu'na naipafi male'noe. Anumaya Koti'a lakaeyafe hau ayamopafati nehaiya yana mako ya'mo'a laha'ofalekaiye. Falisunapi mai'nisunapi Anumaya Koti ko'ku'napi kayo kayo vaya'ae Sata afe'yaka'ae kava hisaya lo'kiya ya'ae meni hane'nea ya'ae henaka va'yi hisea ya'ae Anumaya Koti'a lakaeyafe hau ayamopafati nehaiya yana alaki laha'ofalekaiye.

³⁹ Ko'ku'nate ya'ae mopale hane'nea ya'ae mako fate fate ya'ko Anumaya Koti alo humale'nea ya'ae Anumaya Koti hau ayamopafati nehaiya yana alaki laha'ofalekaiya'maki Anumayati Yisasi Kalaisi'a hulata'niketa akaeya'ae lo'kata mai'nona yafe Anumaya Koti'a lakaeyafe hau ayamopafati akola nehaiye.

9

Polo'a Isaleli vaya'aife hau hupate'ne.

¹⁻³ Kalaisi'ae hapai'na mai'ne'na kasuke ohu'na alaki lamake hu'na lahapa'nepauve Isaleli

vaya'nimoki Yisasi ke o'afi'naya yafe mi'ko afina naipamo'a lusi kana ne'nahauno nakafu ne'ke. Ne'kike'na nakaeya nofi anaka'nimoki apaipa ai'a yahae hute'a Yisasi ke afisaya yafe Anumayamoteka ke hu'na afikesukeno nakaeya hai vainateno hani yapi nateteno ani vaya apavalese hu'na afikesoa nakesa ne'afoe. Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a naipafi mai'nike'na lamake nehoe.

⁴ Nakai'ni nofi vaya Isaleli vaya mai'ne'a Anumaya Koti mafa'neyaka'a mai'nakeno Anumaya Koti'a akai'a fate ano hale lo'kiya'a apaveliteno lo'kiya vaino haya male'nea ke hupateteno ke male male'nea ke'ae apamite akaeya aki ali'a asaka hisaya ali'ya'ae apamite huteno “Ma ya hupatekauve.” huno lo'kiya vaino hapapai'ne.

⁵ Ani anakapati apa'ki hane'nea lakinakomoki va'yi hu'nakeno Kalaisi'a ani lakinakomokipati ve hapaesea yafe fole ai'ne. Ani Kalaisi'a mi'ko yate kava ne'yakaino Anumaya Kotitimo mai'neanaketa mi'ko afina akola aki alita asaka hisune. Lamake.

Anumaya Koti'a Isaleli vaya akai'a ve a'ne'a maisaya yafe hapali male'ne.

⁶ Anumaya Koti'a huno lo'kiya vaino haya male'nea ke fole o'aino afa ya'kana nehe hu'nae nehufe? He'e ani ke nohoa'maki mi'ko Isaleli nofi vaya'moki Anumaya Koti mafa'neyaka alaki o'mai'nae.

⁷ Mi'ko Epalahamu akeho'amoki akai'a mafa'neyaka alaki o'mai'naya'maki Anumaya Koti'a Epalahamufe inake huno akai'a avopi kamale'neane

“Kakaeya'ka mafa'ne Aisa'ki'a alipatesea mafa'neyakamoki kakaeya kakeho'kamoki alaki maikae.” hu'neane.

⁸ Ani kemo aepa'amo'a inake hu'ne. Mi'ko ve alave nehaya kavateti Epalahamu'a alipate'nea mafa'neyaka Anumaya Koti mafa'neyaka o'mai'naya'maki Anumaya Koti lo'kiya ke huno haya male'nea kefati fole ai'naya vaya'aife Anumaya Koti'a lo'kiya ke hu'nea yafe “Epalahamu akeho'amoki mai'nae.” huno hupate'ne.

⁹ Ani huno lo'kiya vaino haya male'nea ke Anumaya Koti'a inake hu'neane

“Nakaeya male'noa kana fole aisikeno Sela'a ve mafa'ne alitekaiye.” hu'neane.

¹⁰⁻¹³ Ani ya'akenomaki lakinakomo'a Aisa'ki'a kositeno a'a Lepe'kana aliteno mai'ne'ana aipa'ae mai'neana aole mafa'nela aipafi mai'na'akeno Anumaya Koti'a inake huno ita'animofo hapai'ne

“Yake mafa'ne'kamo'a henaka mafa'ne'kamo aiyafi mai'nenono a'kame maleno ali'ya alike.” hu'neane.

Anumaya Koti avopi inake huno ka'neane

“Ye'kopufe nahau nayamopafati ne'nahaiya ve'kaki Iso'a o'nahaiya ve'ka mai'ne.” hu'neane.

Ani mafa'nelana ali o'anate'nea afina alakepa kavapi hao'otake kavapi ohu'na'akeno ani ke hu'ne. Anumaya Koti'a ani ke hu'neana akai'a nehaikeno vaya nehapalea au'ava kava huno hapali male'ne. Ani kava'amo'a inake hu'neane. Vaya'moki kanale kava haya yafe

ohapali'nea'maki akai'a haiya vaya'ake ke hike'a akaeyateka u'nae.

¹⁴ Inake hu'neanaketa lakaeya na'mone ke hukune? “Anumaya Koti'a alakepa kava ohu'ne.” huta hukupe? He'e ani ke alaki ohukune.

¹⁵ Anumaya Koti'a Mosesefe inake huno hapai'neane

“Mako ve'kae 'Nahau hutete'na kalaki aitekauve.' hu'na hisoa ve'ka afa'a kalaki aitekauva'maki mako ve'ka 'Nahau hutete'na naipa falu hutekauve.' hu'na hisoa ve'kae naipa falu hutekauve.” hu'neane.

¹⁶ Ani ke hu'nea yafe Anumaya Koti'a kalaki aitesea yana vaya'moki “Namike namike.” hu'a apa'kesa afifi hisaya yafe o'apamike. Vaya'moki apayamufa ali'ya alisaya yafe Anumaya Koti'a kalaki ai'o'apatekaiya'maki “Ma ve'kae ne'nahaiyanake'na kalaki aitekauve.” huno hisea ve'kake hau huteteno kalaki aitekaiye.

¹⁷ Anumaya Koti ke kamale'naya avopi Isipi ala kava ve'ka Felofe inake hu'a ka'nayane

“Navakemo'a mi'ko koteka uneno hisea yafe kakaeyafe 'Ala ve'ka maiyo.' hu'na hukate'noe. Mi'ko vaya'moki lo'kiya'ni akesaya yafe kakaeya ali'na hetikate'noe.” hu'nea ke kamale'nayane.

¹⁸ Ina akufa kava hute'nea ke lakaeya afi'none Anumaya Koti'a haisea ve'kae hau huno kalaki aitekaiya'maki Anumaya Koti haisikeno'aena mako ve'kae akaeya ke o'afisea yafe aipa akesa alino a'kanilesikeno alaki o'afike.

Anumaya Koti'a hai vai nelatea ya'ae kalaki ainelatea ya'ae hu'ne.

¹⁹ Lapa'kaeya nakaeyafe inake hutapa nafikekae “Anumaya Koti'a ani kava nehea'maki na'ya hikeno vaya'aife 'Hao'otake kava nehae.' huno nehe? Akai'a haisea aipa akesa hane'nea yafe nala'a 'Ani kava ohukane.' huno hutekaiye?” hutapa hukae.

²⁰ Hukaya'maki kakaeya ani ke hisana ve'kamoka hana akufa ve'ka mai'nanake'ka mopale ve'ka Anumaya Kotife kake ala ne'ai'ka ke haukane? Mopaleti alino kalifano alo humale'nisea samo'mo'a alino kalifano alo hu'nisea ve'kae “Na'ya hike'ka nakaeya ma kava hu'ka alo hunate'nane.” huno ke haukife?

²¹ He'e ani ke ohaukea'maki ani mopaleti alino kalifano alo nehea ve'kamo'a alo nehea yana akai'a yane. Mako mopa aliteno alino a'kaya heteno mako kaya'aleti kanale samo alo huteno mako kaya'aleti havi ali'yate samo alo hiseana akai'a yane.

²²⁻²⁴ Anumaya Koti'a ani kava hu'ne. Lakaeya akai'a alo humale'nea samo'kana huta mai'none. Mako vaya'a hao'otake kava hu'naya yafe lusi hai vai ne'apateno lo'kiya'aleti “Apa'kufa apa'kafu kisea ya apamikoe.” hu'ne. Ani ke hu'nea'maki lakaeya Yuta vaya'ae Yuta nofi o'mai vaya'ae akaeyate visuna yafe ke hulata'nea vaya'mokita “Henaka'a fate ano hale lo'kiya'ni'a lapamikoe.” huno hulateteno lusiya huno vaya alino kayone hu ya'a hulata'ne. Vaya'mokita aote ano hale lo'kiya'a lami'nea yana mi'ko vaya'moki akesaya yafe ani fali'a fanane hisaya samo'kana vayafe

Anumaya Koti'a makale kake huo'apateno vase huno mai'ne.

²⁵ Ani yafe Anumaya Koti aune ve'ka Hosea'a Anumaya Koti'a hu'nea ke avopi inake huno kamale'neane

“Yuta nofi o'mai'naya vaya'aife ‘Nakaeya nofi anaka mai'nae.’ hu'na hukoe. Naipa o'apami'noa anaka'aife ‘Nahau nayamopafati ne'nahaiya anaka mai'nae.’ hu'na naipa apamikoe.”

²⁶ Anumaya Koti'a “Nakaeya anaka o'mai'nae.” huno hu'nea kumate vaya'aife henaka'a inake huke “Navamu hane'nike'na haekafa mai'noa Anumaya Koti'na mafa'neyaka'ni lapa'kaeya mai'nae.” huno huke.

²⁷ Aisaiya'a kamale'nea avopi Isaleli nofi vaya'aife inake huno kamale'neane

“Isaleli nofi vaya'moki mafa'ne'api alipateme visake'a ka'a atakufa'a hake li kahaepa'kana hu'a lusi vaya maikaya'maki ani vayapati aise anaka'ai apa'ku apame alino katike.

²⁸ Alino katikea'maki Anumayamo'a mopale mai'naya vaya alakepa kava huno kake hupateteno ‘Ina ya alikae.’ huno hupate'nea ya makale'a apamsike'a alisakeno avaya akaiye.” hu'neane.

²⁹ Aisaiya'a Anumaya Koti avopi inake huno kamale'neane

“Mi'ko lo'kiya'a hane'nea Anumayatimo'a aise anaka'aina kalaki aino o'apate'nininana mi'ko Sotomu kumate mai'naya vaya'ae Komola kumate mai'naya vaya'ae hupate'nea

kava huno lakaeya'ae hulata'niketa falita hano hu'ninine." huno kamale'neane.

Mi'ko Isaleli vaya'moki Anumaya Kotife afi'a apaipafi o'male'naya yafe "Alakepa vaya mai'nae." huno huo'apate'ne.

³⁰ Ina kava hu'neanaketa lakaeya na'yane ke hisune? Yuta nofi o'mai vaya'moki alakepa vaya maisaya yafe apayamufa o'vale'naya'maki afa'a Yisasi'a hulata'nea yafe afi'a apaipafi male'naya vaya'aife Anumaya Koti'a "Alakepa vaya mai'nae." huno hupate'ne huta hisupi?

³¹ Ani ke hupate'nea'maki Yuta nofi vaya'moki lusiya hu'a ke male male'nea ke a'kame malesaya yafe apayamufa vale'naya'maki mi'ko ani ke a'kame o'male'naya yafe "Alakepa vaya mai'nae." huno huo'apate'ne huta hisupi?

³² He ani ke hisune. Na'ya hikeno "Alakepa vaya mai'nae." huno huo'apate'ne? "Lakaiti layamufa valeta ke male male'nea ke a'kame male'nona yafe alakepa vaya maikune." hu'naya'maki "Yisasi'a hulata'nea yafe afita laipafi male'nona yafe 'Alakepa vaya mai'nae.' huno hulatekaiye." hu'a nohaya yafe alakepa vaya o'mai'nae. Yisasi'a asakake yafa'kana hu'nike'a akaeyafe afi'a apaipafi o'male'naya yafe ani asakake yafate apaiya a'a yahae hu'a asaka hulavi'nae.

³³ Anumayamo avopi inake hu'a kamale'nayane "Apaiya a'a yahae hu'a asaka hulavi'nisaya yafana Saiyoni malokeno hane'ne. Ani male'noa yafate a'a yahae hu'a asaka hulavikaya'maki akaeyafe afi'a apaipafi

male'naya vava'moki apavuya ohukae.”
hu'a kamale'nayane.

10

*Mi'ko Isaleli vava'moki Anumaya Koti'a
“Alakepa vava mai'nae.” hupatesea yafe o'afi'nae.*

¹ Nepu nasakitapa Anumaya Koti'a Yuta vava'ai
apa'ku apame alino katisea yafe nakaeya lusiya
huno ne'nahaike'na mi'ko afina ani yafe Anu-
maya Kotiteka ke hu'na afine'koe.

² Apa'kaeya nehaya kavana ako akete'na
mani ke nehoe apa'kaeya Anumaya Koti
haisea kava lusiya hu'a hisaya apaipa apa'kesa
ne'afea'maki akaeya nehaiya kavafe afi'a alakepa
ohu'nayanake'a nohae.

³ Anumaya Koti'a vayafe “Alakepa vava
mai'nae.” huno hupate'nea au'ava kavafe
“O'afikune.” nehu'a anekinaki nehu'a “Ani
kava hulato.” hu'a afi no'kaya'maki apa'kai'api
ne'maiya au'ava ya'ape “Anumaya Koti'a aketeno
'Alakepa kava nehae.' huno huke.” hu'a
hu'naya'maki apa'kai'api ani au'ava kava hu'naya
yafe ani ke huo'apate'ne.

⁴ Huo'apate'nea'maki Kalaisi'a hulata'nea yafe
afi'a apaipafi male'naya vava'aife Anumaya Koti'a
“Ako alakepa vava mai'nae.” huno hupate'nea
yafe Kalaisi'a Mosese ke male male'nea ke alino
alakepa huno alino avaya'ne.

*Anumaya Koti'a mi'ko vava apa'ku apame alino
katisea yafe nehaiye.*

⁵ Mosese'a ke male male'nea ke a'kame
male'naya yafe Anumaya Koti'a “Alakepa vava

mai'nae.” huno hupatesea yafe Mosese'a inake huno ka'neane

“Mako ve'kamo'a mi'ko ke male male'nea ke a'kame maleseana ani ve'kamo'a avamu alino maike.” huno hu'neane.

⁶ Hu'nea'maki mako ve'kamo'a Yisasi'a hulata'nea yafe afino aipafi male'nea yafe Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno hute'nea ya'mo'a inake nehe

“Lapaipafati inake oheo ‘Nala'a ko'ku'napaka haike?’ hutapa oheo.” Inake nehaya kemo'a mako ve'kamo'a haino Kalaisina avaleno elinese hutapae nehayanaki ani ke oheo.

⁷ “Inake hutapa oheo ‘Nala'a fali vaya mai'nayateka lavise?’ hutapa oheo.” Inake nehaya kemo'a Kalaisina kelifati avalesikeno halate esea yafe mako ve'ka lavise hutapae nehae.

⁸ Nehaya'maki Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno hutesea yafe na'yane ke nehe?

“Anumaya Koti kemo'a lahapanile'ae lapavay-ale'ae lapaipafi'ae hane'ne.”

Ani huta fole ne'auna ke Yisasi'a hulata'nea yafe afita laipafi malesuna yafe ani ke hu'ne.

⁹ Kakaeya kavayafati inake hu'ka fole aiyo “Yisasi'a Anumaya'ni mai'ne.” hu'ka fole ne'ai'ka “Anumaya Koti'a Yisasina fali'neapati alino hetite'ne.” hu'ka afi'ka kaipafi malesanakeno Anumaya Koti'a kaku kame alino katike.

¹⁰ Lamake Yisasi'a hulata'nea yafe afi'ka kaipafi male'nana yafe Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” hukateke. “Yisasi'a hulata'nea yafe afi'na naipafi male'noe.” nehu'ka hu'ka fole

ne'aina yafe Anumaya Koti'a kaku kame alino katike.

¹¹ Anumaya Koti avopi inake hu'neane

“Mako ve'kamo'a Yisasife afino aipafi male'niseana ani ve'kamo avuya hisea ya'a fole o'aike.” hu'neane.

¹² Mani ke mi'ko vava'aife hu'ne. Anumaya Koti aulakale Yuta vava'ae Yuta nofi o'mai vava'ae mako'ke avamete mai'nayanakeno Anumaya Koti'a mi'ko vava'ai Anumaya'api mai'neanake'a mi'ko vava'yakamoki akaeyafe ke hisakeno'aena kanale nale ya apaipamo'a falu hisea ya apamike.

¹³ Anumaya Koti avopi inake hu'neane

“Mi'ko vava'moki Anumayamo aki ne'a'a akaeyafe ke hisayana apa'ku apame alino katike.” hu'neane.

¹⁴ Alino katikea'maki Yisasi'a hulata'nea yafe afi'a apaipafi o'malesayana hana'ya hu'a aki a'a ke hu'a afikekae? Yisasi'a hulata'nea yafe o'afi'nisayana hana'ya hu'a akaeyafe afi'a apaipafi malekae? Mako ve'kamo'a Yisasi'a hulata'nea yafe huno fole aino hapa'opaiseana hana'ya hu'a ani ke afika?

¹⁵ Yisasi'a hulata'nea yafe hu'a fole aisaya vava huo'apate'nisayana hana'ya hu'a ani ke hu'a fole aikae? Anumaya Koti avopi inake hu'neane

“Yisasi kanale ke ali'a ne'esaya vava ne'apa'ke'a lusi amuse hukae.” huno hu'neane.

Mi'ko Isaleli vava'moki Yisasi'a hulata'nea ke afi'a apaipafi o'male'nae.

¹⁶ Mi'ko ani ke ne'afea vava'moki afi'a apaipafi o'male'nae. Anumaya Koti avopi Aisaiya'a inake hu'neane

“Anumayamoka hapa'nepauna ke nala'amoki
afi'a apaipafi male'nae?” huno afike'neane.

17 Afi'a apaipafi male'naya yana hapapaik'e'a
ne'afea kefati fole ai'ne. Ani ne'afea ke Kalaisi
avake hane'ne.

18 Hane'nea'maki nakaeya lapafine'koe mani
kanale ke o'afi'nafe? He'e alaki lamake hu'na
lahapa'nepauve mi'ko'amoki ako afi'naya'maki
Anumaya Koti avopi inake hu'neane

“Apa'ke ai'a haya kemo'a mi'ko koteka uneno
hikeno ke'apimo'a mi'ko aupalika u'ne.”
hu'neane.

19 Mako'ae ke hu'na lapafikekefe hoe mani kanale
ke Isaleli vaya'moki o'afi'nafe? Lamake ako
afi'naya'maki Anumaya Koti avopi hokoteno
Mosese'a Anumaya Koti'a hu'nea ke inake huno
ka'neane

“Nakaeya mako nofi anakapi o'mai vaya apavale-
suketapa ani yafe afitapa lapaipa haviya
hunatekaya'maki anekinaki nehaya nofi
anakapati vaya apavalesuketapa ani yafe
ke vaikae.” hu'neane.

20 Aisaiya'a ke hisea yafe koli ohuno inake hu'ne
“Anumaya Koti'a inake hu'neane

‘Mako vaya'moki nakaeyafe kahau o'a'naya'maki
ako nake'a navate'nae. Nakaeyafe mako
vaya'aife ke hu'a apafi o'ke'naya vaya'ai
apaulakale fole auke'a nake'nae.’ huno
hu'ne.”

21 Isaleli vaya'aife inake hu'neane

“Nakaeya yatala kana naya aya'ku aya'ku ne'ai'na
ke huketapa nakaeya ke ‘O'afikune.’ ne-
hutapa alitapa ataka'naya vaya mai'nae.”
hu'neane.

11

Anumaya Koti'a Isaleli nofi vaya alino kayone hupate'ne.

¹ “Akai'a Isaleli anaka'ai Anumaya Koti'a a'kame'ya apami'nife?” hu'na lapafine'koe. Lamake ina kava ohu'ne. Nakaeya'ae Isaleli nofi ve'ka mai'noe. Nakaeya Epalahamu akeho'amo'na Penisameni nofi ve'ka mai'noe.

²⁻³ He'e mani Isaleli anakana Anumaya Koti'a hae afina hapali male'nea anakanakeno a'kame'ya o'apami'ne. Ilaiya avake Anumaya Koti avopi kamale'nea ke o'afi'nafe? Ilaiya'a Isaleli anaka'aife Anumaya Kotiteka ke huno inake huno afike'neane

“Anumayamoka vaya'moki kakaeya kaune vaya ako hapake'a ako fali'a avaya atake'na nakaeya mako'ke'ake mai'noke'a nahakefe kahau ne'a'a kakaeyateka afu he'a sala mana ne'kamea hita'ae ali'a kapeletale'nae.” hu'neane.

⁴ Hu'nea'maki ke anona'ale Anumaya Koti'a na'yane ke hapai'ne? Akai'a avopi inake hu'neane “Kakai'kake o'mai'nana'maki naya mako kaya hano huno naya mako kayateti aole alea tauseni vaya (7,000 vaya'moki) o'natale'naki nakaeya vaya mai'ne'a yafateti apa'ke'atike anumaya alo humale ve'ka Pala'a aki ali'a asaka nohu'a akisana nofaiya anaka'ni mai'nae.” hu'neane.

⁵ A'ke'ainaka hu'nea kate male'a meni ani kate maleno Anumaya Koti'a akai'a vaya alino kayone hupate'nea yafe aise anaka'a akaeya vaya maisaya yafe ako hapali male'ne.

⁶ Anumaya Koti'a ani anaka'a alino kayone hu ya'aleti hapali male'nea'maki kanale kava hu'naya yafe hapali o'male'ne. Kanale kava hu'naya yafe hapali male'nininana akai'a alino kayone hu ya'amo'a afa ya'kana hinina'maki Anumaya Koti'a alino kayone hu ya'aleti hapali male'ne.

⁷ Ani kava hu'neanaketa na'yane ke hisune? Anumaya Koti'a “Alakepa vaya mai'nae.” huno hupatesea yafe Isaleli vaya'moki apayamufa vale'naya'maki alaki ani ke huopate'nea'maki Anumaya Koti'a aise Isaleli vaya'ake hapali male'nea vaya'aife “Alakepa vaya mai'nae.” huno hupate'nea'maki mako'amoki “Ke'ni o'afisaya vaya maisae.” huteno apaipa apa'kesa alino kasakino lo'kiya vaipate'ne.

⁸ Anumaya Koti avopi inake hu'neane

“Anumaya Koti'a apaulaka alino fali kaeke'a apau kale'a afeka'ka hu'neke'kana kava hupateno apa'kesa alino a'kanile'nike'a ke o'afi'a maima maima e'naya kava hu'a ani kava hu'a meni'ae mai'nae.”

⁹ Teviti'a ka'nea avopi inake hu'neane

“Anumayamofe inake hu'na ke hu'na afikekauve 'Ala ne'ya hematale mai'nisakeno Anumaya Koti'a kalifu hanaki male'nisike'a hete'a asaka hulavisayana anona'a havi ya'api alisae.

¹⁰ Apaulakamo'a hani'ake hisike'a alaki o'akesae. Mi'ko afina kana'ake ya ali'naya yafe apepe nehu'a akola ani kava'ke hu'a u'e'a hisae.' hu'na Anumayamoteka afike'noe.” huno hu'neane.

Anumaya Koti'a Yuta nofi o'mai vaya'ai apa'ku apame alino kati'ne.

¹¹ Isaleli vaya'moki Yisasi ke apa'kame'ya ami'naya yafe apaiya a'a yahae hulavi'a apa'ko'ya ako fai'nafe? He'e alaki apa'ko'ya ofai'nafa Yisasi ke apa'kame'ya ami'naya yateti Anumaya Koti'a Isaleli nofi o'mai vaya'ai apa'ku apame alino kati'ne. Apa'ku apame alino kati'nea yafe Isaleli vaya'moki akete'a ani yafe “Lakaeya'ae laku lame alino katise.” hu'a ake'a hapa'ye hukae.

¹² Lamake Yuta vaya'moki ka atale'a yakale'naya yafe mi'ko mopale vaya'moki kanale ya ali'nae. Isaleli vaya'moki Yisasi ke apa'kame'ya ami'naya yafe Isaleli nofi o'mai vaya'moki kanale ya ali'naya'maki Anumaya Koti'a ke hupate'nea Isaleli ve a'nemoki mi'ko ete'a Yisasi ke afi'a a'kame malesayana lusi kanale ya fole aiteno Yuta vaya'ae Yuta nofi o'mai vaya'ae laya huke.

¹³ Ani yafe lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai vaya'mokitapae nehoe “Isaleli nofi o'mai vaya'aite Yisasi ke hu'ka fole aiyo.” huno nakaeyafe hike'na akaeya ke ne'afukeno ali'ya'ale hunate'nea ve'ka mai'noa yafe amuse nehu'na mani ali'ya'a ne'alo.

¹⁴ Mani ne'nahaike'na ne'aloa ali'ya'nileti nakaeya nofi anaka Isaleli vaya'ai apaipa apa'kesa ali'na hetisuke'a ake'a hapa'ye hisakeno Anumaya Koti'a mako vaya'ai apa'ku apame alino katise hu'nae nehoe.

¹⁵ He lamake Anumaya Koti'a Isaleli anakana a'kame'ya apami'nea yafe mi'ko ma mopale ve a'ne'aife inake he “Lahapaove lapatove nehu'na naipa falu yapati hao'otake yatapi ali'na atale nelapate'na mako'ke laipa lakesale maisune.”

huteno Anumaya Koti'a eteno Isaleli ve a'ne apavaleseana fali'nayapati he'netea kava hukae.

¹⁶ Mi'ko alo hu'naya kai hame'yapati hokote kai hame'ya ali'a Anumaya Kotina ami'nayane. Amite'a atalakeno mi'ko hane'nea'a Anumaya Koti yane. Inaki mako yosamo hafu'ya'a Anumaya Koti ya hane'niseana mi'ko ani yosamo a'kopayaka'ae Anumaya Koti yane.

¹⁷ Anumaya Koti'a hoy'a'afi hane'nea Olivi yosamo a'kopa alino kalapataleteno lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai vayana kahaufaka hane'nea Olivi yosa mai'nakeno kahaufakati lapavaleteno alino kalapatale'nea a'kopale alino lo'ka male'nenno a'kameleti ano kamalapateteno nofi kilapate'niketapa mai'netapa ani yosafati nu'a ne'nae. Ani kava hu'naya kava'mo'a Isaleli vaya'ai kanale manu'api ali'nae.

¹⁸ Ani yafe lapa'kaeya alino kalapatale'nea a'kopayakae “Afa vaya mai'naketa lakaeya ako lapa'kaseta ala vaya mai'none.” hutapa afitapa haviya huo'apateo. Lapa'kaeya a'kopa'ake mai'netapa hafu'yafati nu ne'naya'maki lapa'kaeya yosa alapa'a nu amikeno no'ne.

¹⁹ Lapa'kaeya make hutapa nehae “Nakaeya kanale ve'ka mai'noa yafe nakaeya a'kopa alino a'kamanatesea yafe ani Isaleli a'kopa ako alino kalapatale'ne.” hutapa nehae.

²⁰ Lamake Anumaya Kotife afi'a apaipafi o'male'naya yafe alino kalapataleteno lapa'kaeya Anumaya Kotife afitapa lapaipafi male'naya yafe alino a'kamamale'ne. Ano a'kamamale'nea yafe lapa'kaeya “Ala vaya mai'none.” hutapa lapa'kufa

avaletapa ohaitapa koli nehutapa Anumaya Kotife afitapa lapaipafi male'naya ya atalesaya yafe lapamo'yo aino.

²¹ He Anumaya Koti'a akai'a Isaleli vava a'kopa alakepa'a mai'nakeno alino kalapatale'nea'maki lapa'kaeya'ae ani kava hutapa Anumaya Kotife afitapa lapaipafi o'male'nisayana ani kava huno alino kalapatalekaiye.

²² Alino kalapatale'nea yafe Anumaya Koti hau-taki'nea ya'ae lo'kiya aipa akesa afino kake hulateteno anona'a havi ya lamisea ya'ae afi'ka alakepa ho. Akaeya kanale au'ava ya'a atale'naya ve a'ne kake hupateteno lusiya huno anona'a havi ya apamikea'maki lapa'kaeya hautakilapate'ne. Lapa'kaeya akai'a hautakilapate'nea ya'afi vase hutapa maisayana kanale'ya hutapa maikaya'maki ina kava ohisayana lapa'kaeya'ae ako alino kalapatalekaiye.

²³ Inaki hokoteno alino kalapatale'nea a'kopayaka Isaleli vava mai'nayanake'a Anumaya Kotife afi'a apaipafi no'malaya au'ava ya'api atalesakeno'aena Anumaya Koti'a eteno hokoteno alino kalapatale'nea aepale ano a'kamapatekaiye. Lamake Anumaya Koti'a eteno hokote aepa'apile ano a'kamapatesea lo'kiya'a hane'ne.

²⁴ Lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai vayana hokotetapa kahaufaka Olivi yosafati fole aitapa a'kopa'a mai'nakeno Anumaya Koti'a lapavaleno Isaleli vava'ai Olivi yosale ano kamalapate'nea'maki lapa'kaeya ani yosafati fole aiya yosa a'kopayaka o'mai'naki lamake ani a'kopayaka alakepa'a Isaleli vava mai'nayanakeno eteno apavaleno apa'kai'api

hokoteno alino kalapatale'nea yosale ano a'kamapatekaiye.

Anumaya Koti'a mi'ko vava alino kayone hu-pate'ne.

²⁵ Mi'ko nepu nasakitapa mako fala'ki ke afitapa alakepa hu'netapa anekinaki ohisae hu'nae nehoe. Haviku lapa'kaitape'ke lapa'kesa ne'afitapa “Lakaeya mi'ko ya ako afi'none.” hisaki ani yafe ma fala'ki'nea ke hu'na fole ai'na lahapa'nepauve. Ani kemo'a make nehe. Mako kaya Isaleli anaka'moki “Anumaya Koti ke o'afikune.” hute'a lo'kiya vai'naya'maki akola ani kava ohukaki Anumaya Koti'a mi'ko hapali male'nea Isaleli nofi o'mai vava'moki Anumaya Kotife afi'a apaipafi maletakeno “Ako hapali male'noa kate etapa aita a'kane hutesike'a Isaleli vava ete'a Yisasi ke afikae.”

²⁶ Ne'afisakeno mi'ko Isaleli nofi vayana apa'ku apame alino katike. Ina au'ava kava hisea yafe Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane Yelusalemu kumateti mako apa'ku apame alino katisea ve'ka fole aiteni Ye'kopu anaka'ai hao'otake au'ava ya'api alino atalekaiye.

²⁷ Alino ataleteno Anumaya Koti'a inake he “Mani ali'na lo'kiya vailapate'noa kemo'a hao'otake ya'api ali'na atalekauve.”

²⁸ Yisasi'a hulata'nea kanale ke Isaleli vava'moki apa'kame'ya ami'naya yafe Anumaya Kotina kame vava'a mai'nae. Ani kava hu'naya yateti lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai vava lapaya hu'nea'maki a'ke'ainaka Anumaya Koti'a apa'kinakomokife hapali male'nea yafe ani Isaleli

vaya'aina “Nahau nayamopafati ne'nahaiya vaya mai'nae.” hu'ne.

²⁹ Lamake Anumaya Koti'a hokoteno hapalitenoa kanale manu apami'nisea vaya'aina henaka'a aipa akesa afino kalahae nehuno “Nelapatale'na fate vaya apavalekauve.” huno ohuke.

³⁰ Lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai'naya vaya'mokitapa hokotetapa Anumaya Koti ke alitapa ataka'naya'maki meni Isaleli vaya'moki ani kava hu'a Anumaya Koti ke ali'a ataka'naya yafe Anumaya Koti'a lapa'kaeya kalaki ailapate'ne.

³¹ Lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai vaya Anumaya Koti'a kalaki ailapate'nea yafe Isaleli vaya'moki meni ete'a kalaki ailapate'nea ya alisaya yafe meni Isaleli vaya'moki Anumaya Koti ke ali'a ataka'nae.

³² Anumaya Koti'a mi'ko vaya'aina kalaki aipate-sea yafe hokoteno mi'ko vaya'moki akaeya ke ali'a ataka'naya ya'mo'a nofi hupateke'a mai'nae.

Lakaeya Anumaya Koti aki alita asaka hisune.

³³ Avo'neo Anumaya Koti'a lusi kanale kalaki aine'apatea ve'ka mai'ne. Afi ya'amo'a akenopafi hale'nea yafe lusiya huno havaite'nikeno hake li'mo'a vasile'nea kava nehikeno mi'ko ya afi'ne. Anumaya Koti'a “Ina kava hukoe ma kava hukoe.” huno hisea aipa akesa vaya'mokita aketa fole o'aikaune. Akaeya uneno nehea kava'a vaya'moki o'akekae.

³⁴⁻³⁵ Anumaya Koti avopi inake hu'neane
 “Hana ve'kamo'a Anumayamo aipa akesa afinine?
 Nala'a 'Ina kava ho.' hisea akesa Anumaya
 Koti aminine? Nala'a Anumaya Koti'a eteno

anona'a amisea yafe ani yana Anumaya
Koti ami'ne?"

³⁶ He'e ani kava ohukae. Anumaya Koti'a mi'ko
ya alo hu'nea ya'mo aepa'a mai'neni mi'ko ya'mo
kava ve'ka mai'ne. Akai'a nehaiya yafe mi'ko yana
hane'neanaketa akola mi'ko afina Anumaya Koti
aki'ake alita asaka hume hume haisune. Lamake.

12

*Anumaya Kotina lakaeya lakufa amuse ya
amisune.*

¹ Nepu nasakitapa amusetapi nehuki Anumaya
Koti'a hau hulateteno kalaki ailate'nea yafe
lapavamu hane'nisiketapa Anumaya Kotife
amuse ya sipi sipi he'a ne'amea kava hutapa
lapa'kufa Anumaya Kotina amuse ya ne'amitapa
utetapa hutapa maisaya lapa'kufa ameo. Fate
akufa vaya'a maisayana Anumaya Koti haiya
kava hukae. Ani kava hisayana alakepa lapaipa
lapa'kesafati Anumaya Koti aki alitapa asaka
nehutapa akaeya ali'ya alikae.

² Lapa'kaeya ma mopafi vaya'moki u'e'a hu'a
ne'maiya akufa kava ohutapa lapaipa lapa'kesa
aitapa yahae hakeno saufa lapaipa lapa'kesa
hane'nea yafe fate akufa lapaipa lapa'kesale
maiyo. Maisayana Anumaya Koti'a nehaiya
kavafe afitapa alakepa hutapa afikae. Ani kavafe
Anumaya Koti'a lusiya huno nehaiyanakeno
kanale kava hane'neanakeno mi'ko kavana ako
akasenoi hai'nea yate maikae.

*Anumaya Koti'a fate fate lo'kiya'a lami'nea
yateti ali'ya alisune.*

³ Anumaya Koti'a akai'a vava alino kayone hu ya'aleti ali'ya'a nami'nea yafe mako'ke mako'ke'mokitapa lahapa'nepauve “Anumaya Koti'a ma ya nami'ne.” hu'ka afite'ka kakai'ka kakufa ali'ka ohaiyo. Lapa'kesa afitetapa kanale lapaipa lapa'kesale maiyo. Yisasife afitapa lapaipafi male'naya yana mako'ke mako'ke'mokitapa ala'afi aise'afi Anumaya Koti'a afa'a lapami'nea yafe lapa'kesa afitapa maiyo.

⁴ Lakaeya ako afi'none mako'ke lakufamo'a fate fate ya'a lakufafi hane'neanakeno mako'ke akufa ali'ya'ake no'alifa fate fate ali'ya'api hane'nike'a ne'ale.

⁵ Lakaeya mi'ko'a'mokita ani avamete kava huta nesu vava Kalaisi'ae aita kamata mai'nona'maki Kalaisi akufa mako'ke'ake alita hapa'none. Hapa'nona yafe mi'ko'amokita ani afalu afalu mai'none.

⁶ Mai'nonanakeno Anumaya Koti'a alino kayone hulateteno fate fate ali'ya'a alisuna lo'kiya'a ako lami'ne. Mako vava'aina Anumaya Koti avayafati hapapai'nea ke hu'a fole aisaya lo'kiya'a apami'niseana Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'naya ke'ake hu'a fole ai'a hapapaisae.

⁷ Mako vava'aina nepu apasaki hapa'maesaya lo'kiya'a apami'niseana ani ali'ya ali'a lo'kiya vaisae. Mako vava'aina ali'a apaya hisaya lo'kiya'a apami'niseana lo'kiya vai'a ali'a apaya hisae.

⁸ Mako vava'aina vava apaipa apa'kesa ali'a hetipatesaya lo'kiya'a apami'niseana ali'a lo'kiya vai'a ani apaipa apa'kesa ali'a

hetipatesae. “Nepu apasaki mako ya apamikoe.” hisuno'aena ho'ka'va'ka huno apamise. Hokote kava ve'kamo'a akesa afifi nehuno aipamo'a he'netisikeno kava hise. Mako vava hapau hupatete'a ali'a kayone hukefe apaipa alakepa'afati amuse nehu'a ali'a kayone hupatesae.

Nepu lasaki laipa alakepa'afati laipa apamisuna yafe hu'ne.

⁹ Nepu lapasaki “Laipa apamisune.” hutapaena kanale lapaipa lapa'kesafati lapaipa apameo. Hao'otake au'ava yana lapa'kame'ya amitetapa kanale au'ava ya'ake atafa hutapa lo'kiya vaiyo.

¹⁰ Nepu lapasaki lapaipa ne'apamitapa lusiya huno lahapaino. Mako'ke mako'ke'mokitapa vay-atapimoki apa'ki alitapa asaka nehutapa “Utapa hokoteo.” hutapa hupateo.

¹¹ Lapa'kaeya mi'ko afina ali'ya ne'alitapa “Alaka nahaeye.” hutapa oheo. Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a lapaipafi mai'nea ve'kamo lo'kiya'aleti alino hetilapate'neanaki Anumayamo ali'ya aleo.

¹² Anumayamo'a hulatesea yafe lapame atiti nehutapa akeva mai'naya yafe amuse heo. Mako kana'ake ya'mo'a lapa'kaeyate fole aisiketapaena hetitapa lo'kiya vaiyapa maiyo. Mi'ko afina Anumayamoteka ke hutapa afike afike hutapa maiyo.

¹³ Anumaya Kotife afi'a apaipafi ne'malaya vava'moki mako ya'api ho'kano ohane'nisiketapaena apaya hutapa apameo. Nata vava lapa'kaeyate ne'esaketapaena alitapa kayone hutapa yakaipateo.

14 Mako vaya'moki lapa'kaeya ali'a haviya hulapatesaketapaena Anumaya Kotiteka ke hutapa afine'ketapa “Ani vaya'aina ali'ka kanale hupato.” hutapa afikekaya'maki “Ali'ka haviya hupato.” hutapa afio'keo.

15 Mako vaya'moki kiki yo'kalo hu'a maisaketapaena lapa'kaeya'ae ani kava hutapa maiyo. Mako vaya'moki avilesaketapaena lapa'kaeya'ae ani kava hutapa avileo.

16 Nepu lapasaki'ae mako'ke lapaipa lapa'kesale maiyo. Lapa'kaeya “Ala vaya mai'none.” ohutapa apa'ki o'male vaya'ae makopi lo'katapa utetapa nehutapa maiyo. Lapa'kaeya inake oheo “Nakai'nike kanale naku nakesa hane'ne.” hutapa oheo.

17 Mako ve'kamo'a havi au'ava kava hulapatesiketapaena anona'a havi au'ava kava huo'ateo. Mi'ko vaya'ai apaulakale kanale kava'ake heo.

18 Lapa'kaeya la hisaya yafe lapa'kesa o'afi ya mai'nisake'a mako vaya'moki “La hukune.” hisaketapaena “He'e.” nehutapa mi'ko vaya'ae yuna hetapa mako'ke lapaipa lapa'kesale maiyo.

19 Ne'nahaiya nepu nasakitapa lapa'kaeya havi kava hulapatesaketapaena “Anona'a ani havi kava hulapatekaune.” hutapa oheo. Anumaya Koti'a ani kava nehaya kava'apimo anona'a akai'a apamisea yafe maitapa haleo. Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

Anumayamo'a inake hu'neane “Havi kava hulapatesaya anona'a apami yana nakai'ni ali'yane. Nakai'ni apa'kufa apa'kafu kisea ya apamikoe.” hu'neane.

20 Lapa'kaeya havi ya'apimo anona'a o'apamikaya'maki Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

“Mako kame ve'ka'ka aka neleseana ne'ya ameo. Life nehaiseana li ameo. Ina akufa au'ava kava hupatesayana apavuya hute'a kame ane'kataya au'ava ya atalekae.” hu'neane.

21 Haviku hao'otake au'ava'mo'a katafa hu'yafenaki kanale au'ava'ake hukeno ani hao'otake kava akaseno.

13

Lakaeya kamani vaya'ai kemo aiya'afi maisune.

1 Mi'ko vaya'mokitapa kamani vaya'ai ke a'kame maleo. Mako kamani ve'ka akai'a akesafati va'yi ohu'nea'maki mi'ko kamani ali'ya ne'alea vaya Anumaya Koti'a akai'a aipa akesale alino fole aipateke'a mai'nae.

2 Mako vaya'moki kamani vaya'ai ke afite'a “Olahaiye.” hu'a ali'a atakaesayana Anumaya Koti'a hupateke'a mai'naya vaya'ai ke ali'a ne'atakayanake'a Anumaya Koti'aefe “Kaote'ya'kae.” hune'atae. Ina kava hisaya vaya'moki apa'kai'api apa'kufa apa'kafu kisea ya alikae.

3 Kanale kava nehaya vaya'moki kamani vaya'aife koli ohukaya'maki hao'otake kava nehisaya vaya'mokike koli hisae. “Kamani vaya'aife koli ohisune.” hutaena kanale kava'ake nehisunake'a laki ali'a asaka hisae.

4 Kamani vaya'moki lahapa maesaketapa kanale hutapa maisaya yafe Anumaya Koti ali'ya vaya'a mai'naya'maki hao'otake kava nehisake'a

lapamakisaya lo'kiya'api hane'nea yafe koli heo. Hao'otake kava hisaya vaya'aina apa'kufa apa'kafu kisea ya apamisaya yafe Anumaya Koti'a ani kamani vaya hupateke'a akaeya ali'ya ne'ale.

⁵ Ina kava hu'neanaketa lakaeya kamanitimoki apaiya'afi maisune. Anumaya Koti'a hai ne'vaiya ya lamisea yafe'ke koli ohukuna'maki lakaiti laipamo'a “Ina kava heo.” huno nehea kava'ae kamani vaya'ai ke'ae a'kame malesune.

⁶ Kamani vaya'moki Anumaya Koti ali'ya ne'ali'a mi'ko afina ani ali'ya'ake lo'kiya vai'a ne'alea yafe lakufaleti ta'kesi miya ne'ale.

⁷ Lapa'kaeya aki'ae aka'ae ya'mo anona'a mi'ko kamani vaya ne'apamitapa ani kava hutapa lapa'kufaleti kanisole ta'kesi'ae kamani ta'kesi'ae ne'alisaya vaya'aina apameo. Kava vayatapimoki apaiya'afi vase hutapa mai'netapa ala ala vaya'ai apa'ki alitapa asaka hutapa maiyo.

Lakaeya mi'ko vaya'aife laipa alakepa'afati apamisune.

⁸ “Mako ya lamiteketa henaka'a eteta kamino.” hu'netapaena aupasi kana maitetapa etetapa ameo. Inani mako'ke ali'nona nofina nepu lasaki laipa ne'apamita apaya hisuna nofi hane'neanake'a nepu apasaki apaipa apamisayana mi'ko ke male male'nea ke a'kame ne'malae.

⁹ He ke male male'nea kemo'a inake hu'ne kumai kava oheo. Vaya apamaki'ka kio'apato. Kumaya ya oheo. Alu ve'kamo yate ake'ka kaha'ye oho ke'ae Anumaya Koti ke male male'nea ke'ae ani mi'ko mako aepa'amo'a inake hu'ne

“Kakai'ka kakufae ne'kaiya avamete mi'ko vaya'ai apa'kufae ani avamete kahaino.” hu'neane.

¹⁰ Vaya apaipa ne'apamisea ve'kamo'a aipa ami'nisea ve'ka alino haviya huo'atekaiye. Ani kava nehea ve'kamo'a mi'ko ke male male'nea ke ako a'kame male'ne.

Lakaeya alakepa ka'ake maleta uteta hisune.

¹¹ Na kava hike'nae ani akufa kava heo hu'na lahapa'nepauve? Meni mai'nona kanafi lapa'kaeya afi'nayana hokoteta Yisasife afitā laipafi male'nona afina Anumaya Koti'a laku lame alino katisea kana alu'ale hane'niketa mai'nona'maki meni ako eno aupasi huke'kana nehea yafe lapau o'kaletapa hetitapa maisaya kana ako va'yi hu'ne.

¹² Hani ki'nea kana ako hano hukefe nehikeno makale ako kotikefe nehikeno ano ha nelea kana ako va'yi hukefe nehea yafe mi'ko hani au'ava ya ne'ataleta hale ya'mo au'ava kava hisune.

¹³ Vaya'moki halete u'e'a nehaya kava huta lakaeya ka uteta hisune. Lakaeya atu li ne'neta anekinaki nehuta havikunaku ke ohatakesune. Apa'kufale aketa laha'ye nehuta yo'kalo o'apatesune. Lakufamo'a laha'ye nehisiketa kumai kava hulitata ohisune. Lapa'kaitapi hisaya ke lahapai o'vaiyo. Alu ve'kamo yate aketapa lahapa'ye oheo.

¹⁴ Ani kava ohukaya'maki lapa'kaeya Anumayatapi Yisasi Kalaisina halekutapikana hutapa lapa'kufale afaili'netapa aketapa lahapa'ye hisaya yafe lapa'kesa afifi oheo.

14

Lakaeya nepu lasaki mai au'ava ya'api alita fa'ko huo'apatesune.

¹ Yisasi'a hulate'nea yafe mako ve'kamo'a afino aipafi male'nea'maki Anumaya Koti'a “Ako alakepa ve'ka mai'nane.” huno hute'nea yafe afino alakepa ohuno “Ina kava hisukeno Anumaya Koti'a ‘Alakepa ve'ka mai'nane.’ huno huo'natekaiye.” huno nehea ve'ka lapa'kaeya'ae makopi mono nopi maisea yafe avalekaiya'maki akaeya akesafati fate ke hisea keleti la oheo.

² Mako ve'kamo'a “Mi'ko ne'ya nekauve.” huno akesa ne'afea'maki mako ve'kamo'a Yisasife afino aipafi male'nea'maki Anumaya Koti'a “Alakepa ve'ka mai'nane.” huno ako hute'nea yafe afino alakepa ohuno Anumayamo'a “Alakepa ve'ka mai'nane hunatesea yafe afu ame'a o'nekauve.” hu'neane.

³ Mi'ko ne'ya ne'nesea ve'kamo'a afu no'nesea ve'kaena “Ina akufa ya mai'nane.” huno huo'ateno. Afu ame'a no'nesea ve'kamo'a mi'ko ne'ya ne'nesea ve'kae “Ina akufa ve'ka mai'nane.” huno huo'ateno. Anumaya Koti'a ani aole ve'kalana ako anavale'ne.

⁴ Kakaeya nalaka mai'ne'kae mako ve'kamo ali'ya ve'kaena “Ina kava hana ali'ya ve'ka mai'nane.” hu'ka hune'atane? Ani ve'kamo ali'ya kanale huno ne'alisifi haviya huno ne'alisifi akai'a kava ve'ka'amo yanaki kakaeya ya o'male'ne. Anumayamo'a hetiteno alino lo'kiya vaino maisea lo'kiya'a hane'neanakeno alino hetitesikeno lo'kiya vaino maike.

⁵ Mako ve'kamo'a “Mako'ke kana mauna ya'mo'a mi'ko kana akase'neanaketa ani kanale alita atalu hu'neta Anumayamo aki alita asaka hukune.” huno nehea'maki mako ve'kamo'a “Mi'ko kanae mako'ke avamete hane'neanaketa maikune.” huno nehea'maki ani yafe mi'ko'amoki apamete apamete apa'kai'api apaipa apa'kesamo'a afino kanale hisea kava'ake hisae.

⁶ Mako ve'kamo'a akesa afiteno “Mako'ke kana mauna ya'mo'a mi'ko kana akase'neanaketa ani kanafi'ke alita atalu huta Anumayamo aki alita asaka hukune.” huno hiseana ani ve'kamo'a Anumaya Koti aki alino asaka hisea yafe ani kava nehea'maki mako ve'kamo'a “Mi'ko ne'ya nekauve.” huno hiseana Anumayamoteka amuse huteno ne'nea yafe Anumayamo aki alino asaka hu'nea'maki mako ve'kamo'a afu ame'a mosi'nisea ve'kamo'a “Anumaya Koti aki ali'na asaka hukoe.” huno mosi'ne. Akaeya'ae Anumaya Kotiteka amuse huteno ani kava hu'ne.

⁷ Lakaeya folakapati mako ve'kamo'a inake huno akesa ne'afe “Navamu hane'nisike'na nakaeya amuse hisoa kava'ake hukoa'maki nakai'ni yane.” nehea ve'kamo'a kasuke nehe. Nehea'maki mako ve'kamo'a inake huno akesa ne'afe “Falisoana nakai'ni ya hane'ne.” huno nehea ve'kamo'a kasuke nehe.

⁸ Kasuke neha'aki Anumayamo ya hane'ne. Lakaeya lavamu hanesiketa maisunana Anumayamo aki alita asaka hisuna yafe mai'none. Lakaeya falisunana ani kava huta Anumayamo aki alita asaka hisuna yafe falikune. Ina kava nehea yafe haekafa maisuno falisuno lakaeya Anumayamo anaka mai'none.

⁹ Fali'naya vaya'ae haekafa mai'naya vaya'ae Anumaya'api maisea yafe Kalaisi'a fali'neapati ako avamu aliteno hetine.

¹⁰ Lapa'kaeya na'ya hiketapa nepu lapasaki mai au'ava ya'api alitapa fa'ko hune'apatae? Na'ya hiketapa nepu lapasakife “Ina akufa ya mai'nane.” hutapa hune'apatae? Lapa'kaeya ako afi'nae lakaeya mi'ko'amokita Anumaya Koti'a ala kake hulateseate hetikune.

¹¹ Anumaya Koti avopi inake hu'neane Anumayamo'a inake hu'ne “Nakaeya navamu hane'nike'na alaki lamake hu'na lahapa'nepauve mi'ko vaya'moki nakaeyate e'a apale'ya lo'a'ne'a inake hu'a hukae 'Kakaeya vaya mai'nonaki kava yakailato.' hu'a hukae. Mi'ko vaya'moki 'Kakaeya Anumaya Kotiti mai'nane.' hu'a naki ali'a asaka hukae.” hu'a kamale'nayane.

¹² Kamale'naketa lakaeya ako afi'none mi'ko mako'ke mako'ke'mokita hu'nona au'ava ya'mo aepa'a mi'ko Anumaya Kotina huta fole aita hapaikune.

Lafutakanaki hao'otake kava hisaya yapi apavaleta o'apatesune.

¹³ Nepu lasakife “Ina kava nehae.” huta alita fa'ko fa'ka hune'apateta mako'ae havi lakesa afio'apatesune. Afio'apatekauna'maki haviku nepu lasaki lakete'a asaka hu'a aite'a hao'otake kava hu yafenaki mako'ae hao'otake kava ohisune.

¹⁴ Anumaya'ni Yisasi'ae lo'ka'na mai'nokeno alino naya hike'na ako afi'noana Yisasi'a mako

ne'yafe “Honi'ya fai'ne.” ohu'nea'maki mako ve'kamo'a akai'a akesafati “Honi'ya fai'ne.” huno akesa afisea ne'yana ako honi'ya fai'ne.

¹⁵ Kakaeya mako ve'ka mosi'nea ne'ya ne'nana au'ava ya'kamo'a kakai'ka nepu kasaki apaipa apa'kesa ali'ka haviya hune'apatanana kahau kayamopafati ne'kahaiya kava nohane. Kalaisi'a ani nepu kasaki apa'ku apame alino katisea yafe fali'nea'maki mako mosi'nea ne'ya nesana yateti nepu kasaki ali'ka haviya huo'apato.

¹⁶ Lapa'kaeya kanale kava nehisake'a haviku mako vaya'moki “Hao'otake kava nehae.” hu'a hulapate yafenaki kava yakaiyo.

¹⁷ Anumaya Koti'a kava yakailatesea ya'mo aepa'amo'a ne'ya neke li neke hu ya o'male'nifa Anumaya Koti'a Fate Akufa Avamu'mo nelamea alakepa kava'ae laipa yuna he ya'ae amuse hu ya'ae Anumaya Koti'a kava yakailatesea ya'mo aepa'a hane'ne.

¹⁸ Hane'neanake'a mako vaya'moki ani au'ava kava nehu'a Kalaisi ali'ya alisayana Anumaya Koti'a “Kanale kava nehana ve'ka mai'nane.” hune'apatesike'a vaya'moki'ae “Kanale ve'ka mai'nane.” hu'a hupatekae.

¹⁹ Ani ke hulatekaiya'maki lakaeya'ae mako'ke laipa lakesale maisuna au'ava kava'ae nepu lasaki apaya nehuta alita lo'kiya vaipatesuna kava'ake hisune.

²⁰ Lapa'kaeya ne'ya nesaya yafe'ke lapa'kesa ne'afitapa Anumaya Koti ali'yana alitapa haviya oheo. Lamake mi'ko ne'ya kanalenake'ka nekana'maki ne'nana ne'ya'mo'a nepu lapasaki alitapa apa'ko'ya faitalesaya kava hupatesanana

lusi hao'otake kava nehane.

²¹ Lapa'kaeya afu ame'a ne'nesafi atu li ne'nesafi mako fate akufa kava'ae nehisake'a nepu lapasaki lapa'kete'a apa'ko'ya faisayana ani kavana ataleo.

²² Ani ne'nana yafe afi'ka kaipafi male'nana yana kakai'ka ya'ae Anumaya Koti ya'ae'ke hane'ne. Mako ve'ka ne'ya ne'nesea ya'ae alo nehea kava'ae akai'a aipamo'a kake huo'ateseana ani ve'kamo'a amuse huke.

²³ Amuse hukea'maki mako ve'kamo'a ne'nesea ya'ae aole akesa ne'afino neseana Anumaya Koti'a "Hao'otake kava nehane." hutekaiye. Ani ve'kamo'a "Kanale ne'ya ne'noe." huno afino aipafi o'male'nea yafe hao'otake kava nehe. Mi'ko yafe "Kanale ya hane'ne." huta afita laipafi o'male'nona ya'mo'a hao'otake ya hane'ne.

15

Kalaisi'a afi'nea aipa akesamo kava'ke a'kame malesune.

¹ Lakaeya Kalaisife afita laipafi male'nona yatimo'a lo'kiya vai'nea vaya'mokita ali'yati hane'neanaketa apame atiti ya'apimo'a lo'kiya o'vai'nisea ve a'ne apaya huta kana ya'api alikuna'maki lakaiti laipa lakesamo lahaisea kava ohisune.

² Ani kava ohuta mi'ko'amokita lamete lamete mai'nisaya vaya'aina kanale au'ava alisea yafe apaya hisunake'a Yisasife afi'a apaipafi ne'malaya ya'api lo'kiya vaisae.

³ Lakaeya ako afi'none Kalaisi'a ani kava huno akai'a aipa akesamo'a nehaiya kava a'kame

o'male'nea yafe Anumaya Koti avopi akaeyafe inake hu'a kamale'nayane

“Anumaya Kotika vaya'moki kakaeyafe hu'a haviya hukate'naya ke nakaeya nakufale ali'a male'nae.”

⁴ A'ke'ainaka Anumaya Koti avopi kamale'naya kemo'a eteno lakaeya meni afina lakesa alino ha'kalo hisea yafe kamale'nayane. Anumaya Koti'a laya neheanakeno eteno lavalesea yafe lame atiti nehuna yati ani avopi hane'nea kemo'a alino lo'kiya vailatekaiye.

⁵ Inake hu'na Anumayamoteka ke hu'na afine'koe “Anumaya Koti'a lapaipa lapa'kesa alino lo'kiya vai'nenno alino hetilapatesea ya'mo aepa'akeno lahapa maesiketapa Yisasi Kalaisi hu'nea au'ava ya a'kame ne'maletapa mako'ke lapaipa lapa'kesale maisae.” hu'nae Anumayamoteka ke hu'na afine'koe.

⁶ Mako'ke lapaipa lapa'kesale maisaya yafe Anumaya Koti Anumayati Yisasi Kalaisi afo'amo aki lapavaya mako'ke hutapa aki alitapa asaka hisae.

Kalaisi'a Isaleli vaya'ae Isaleli nofi o'mai vaya'ae hapa'ne'maeye.

⁷ Vaya'moki Anumaya Koti aki ali'a asaka hisaya yafe Kalaisi'a lapa'kaeya huno falu fala hunelapateno lapavale'nea kava hutapa nepu lapasakife hutapa falu fala hune'apatetapa apavaletapa mako'ke lapaipale maiyo.

⁸ Lahapa'nepauve Anumaya Koti'a Yuta vaya'mokita lakinakomokife hapapai'nea ke fole aikeno ne'ya'a aliteno lamake hisea yafe Kalaisi'a

Isaleli vaya'aina apaya hu'nea yafe Anumaya Koti'a "Lamake'ake ve'ka mai'ne." hu'a hu'nae.

⁹ Aki ali'a asaka hisaya yafe Anumaya Koti'a Isaleli nofi o'mai'naya vaya'aina vaya alino kay-one hu ne'apatea ya hupate'nike'a Kalaisi'a Isaleli vaya'aina hapa'ma'ne. Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

"Isaleli nofi o'mai'naya vayapi kaki ali'na asaka nehu'na amuse hukatekauve. Mono yakamefati kaki ali'na asaka hukoe." hu'neane.

¹⁰ Anumaya Koti kemo'a mako'ae inake hu'neane "Lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai anaka'mokitapa akai'a nofi anaka'ae mako'ke lapavaya hutapa amuse heo." hu'neane.

¹¹ Nehuno mako aupalika avopi inake hu'neane "Lapa'kaeya Isaleli nofi o'mai anaka'mokitapa Anumaya Koti aki alitapa asaka nehisake'a mi'ko aupalika vaya'moki'ae ani kava hu'a aki ali'a asaka heo." hu'neane.

¹² Mako aupalika ani kava huno Aisaiya'a Anumaya Koti aune ve'kamo'a make hu'neane

"Yesi nofi anakapati yahauve kava ve'ka fole aino Isaleli nofi o'mai vaya'mokitapale kava yakailapate'nisiketapa akaeyafe 'Laku lame alino katike.' hutapa lapame atiti hukae." huno Aisaiya'a hu'neane.

¹³ "Anumaya Koti'a lame atiti yatimo aepa'a mai'neanakeno lapa'kaeya akaeyafe afitapa lapaipafi male'naya yafe lusi amuse ya'ae lapaipamo'a falu lahapisaya ya'ae lapamino havaitelapatesiketapa Fate Akufa Avamu'amo lo'kiya'aleti lusiya hutapa Yisasi'a hulatesea

yafe lapame atiti nehutapa akeva hisae.” hu'nae Anumayamoteka ke hu'na afine'koe.

Polo'a Yisasi ke alino uneno huno hapapai'nea yafe amuse hu'ne.

¹⁴ Nepu nasakitapa lapa'kaeyafe afi'noana lapa'kaeya kanale au'ava kava'ake nehutapa mi'ko ke afi yana afi'nayanaketapa lapa'kaitapi mako nepu lapasaki alitapa apaya hukae.

¹⁵⁻¹⁶ Apaya hukaya'maki mako ke ka'na lahapapai'noa kemo'a lapaipa lapa'kesa ali'na hao hisoa yafe aise'a lo'kiya ke ka'noe. Afa'a o'ka'noa'maki Anumaya Koti'a veya alino kayone hu ya'a namiteno Isaleli nofi o'mai veya'ai folakapi ali'ya alisoa yafe Yisasi Kalaisi ali'ya mafa'ne'a hunate'neke'na mono nopi kava ve'kakana hu'noke'a Isaleli nofi o'mai veya'moki afi'a apaipafi ne'malesakeno Fate Akufa Avamu'amo'a “Fate akufa veya mai'nae.” hupatesike'na apavale'na Anumaya Koti amete apatesukeno Anumaya Koti'a amuse hisea yafe Yisasi'a hulata'nea yafe kanale ke hu'na fole ai'noe.

¹⁷ Fole ai'na Yisasi Kalaisi'ae lo'ka'na mai'ne'na Anumaya Koti ali'ya ne'ali'na lusi amuse nehoe.

¹⁸⁻¹⁹ Nakaeya nakai'ni lo'kiyaleti mako kava hu'noa avake nohoa'maki mako'ke yafe'ke hu'na fole aikoe. Ani yana Isaleli nofi o'mai veya'moki Anumaya Koti ke a'kame malesaya yafe Kalaisi'a akaeya lo'kiya'a namike'na hu'noa keleti'ae nakaeya hu'noa au'ava kavateti'ae o'ake'naya avame ya hu'noa lo'kiya'aleti'ae Fate Akufa Avamu'mo lo'kiya'a apave neli'na Yisasi'a hulata'nea yafe kanale ke hapapai'noana

Yelusalemuti aepa hete'na alakepa hu'na mi'ko koteka hapapaima u'na Ilili'kamu koteka u'na va'yi hu'noe.

²⁰ Vaya'moki Kalaisi aki o'afi'nisaya aupalika Kalaisi'a hulata'nea yafe kanale ke hapapaisoa yafe'ke ne'nahaiye. Haviku mako ve'kamo'a hokoteno uno Yisasi ke hapapaiteno no posi faite'nisea yosale u'na no kisoa yafe no'nahaiye.

²¹ Lamake Anumaya Koti avopi kamale'naya kate a'kame malekefe nehoe. Inake hu'a kamale'nayane

“Akaeya avake o'afi'nisaya vaya'moki apaulakaleti akekae. Ke'a o'afi'nisaya vaya'moki ke'a afi'a alakepa hu'a afikae.” hu'a kamale'nayane.

Polo'a uno Lomu vaya apa'keteno Sipeni koteka ukefe nehe.

²² Mi'ko afina lapa'kaeya Lomu kumate mai'naya vaya'mokitapaleka ukefe nehao'maki ani Yisasi'a hulata'nea ke mi'ko vaya ke hapa'nepauva ya'mo'a visoa ka'ni maleno a'kanike'na lapa'kaeya mai'nayateka o'u'noe.

²³⁻²⁴ O'u'noa'maki yatala kafu lapa'kaeyate visoa nakesa afi'noa yafe meni mai'noa aupalika ali'ya'ni ako avaya a'neanake'na Sipeni koteka ukefe nehooanake'na hokote'na u'na lapa'kaeya'ae mai'ne'na hu'na falu fala hunelapate'na amuse hunelapatesuketapa lapa'kaeya naya hisake'na Sipeni ukoe.

²⁵ Lapa'kaeyate ukoa'maki hokote'na Yisasife afi'a apaipafi male'naya ve a'ne apaya hisoa yafe meni Yelusalemu ne'oe.

²⁶ Masetonia vaya'ae A'kaiya vaya'ae amuse hute'a ke hu'a hayate'a Yelusalemu mai'naya vaya mako ya'api o'male'nea vaya'moki Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'aina apamisaya ya fa'ko hu'a male'nayanake'na ali'na u'na apamikefe nehoe.

²⁷ Lamake Masetonia vaya'ae A'kaiya vaya'ae apaipamo'a kanale'ya hike'a "Apamikune." hu'naya'maki Yelusalemu vaya'aite nofi'api hanepate'ne. Ani nofi'api Anumaya Koti'a apa'ku apame alino katisea kanale ke Isaleli vaya'moki hokote'a Isaleli nofi o'mai vaya nofi hupate'a apami'naya yafe Yisasi ke afi'naya Isaleli nofi o'mai vaya'moki nofi'api hane'neanake'a Yuta vaya'aina apaya hu'a apa'kufale yana apamisayana kanalene.

²⁸ Ali'a anupa hu'naya moni ali'na Yelusalemu u'na apamite'na lapa'kaeya mai'nayate ute'na henaka'a Sipeni ukoe.

²⁹ Nakaeya ako afi'noana lapa'kaeyate visoa afina Kalaisi'a kanale amuse ya'amo'a naipafi havaitenate'nisike'na lapa'kaeyate u'na va'yi hukoe.

³⁰ Mi'ko nepu nasakitapa amusetapi nehuki Anumayati Yisasi Kalaisife lapa'kesa afifi nehutapa mai'naya ya'ae Fate Akufa Avamu'mo'a lahau layamopafati nelahaiya ya lapami'nea ya'afe lapafine'koe lo'kiya vaitapa nakaeyafe ke hutapa Anumayamoteka afine'keke'na nakaeya'ae ani kava hu'na afine'kesukeno nakaeya naya hise.

³¹ Inake hutapa Anumayamoteka ke hutapa afikeo "Yutia mai'ne'a Yisasi ke no'afea vaya'moki

Polona atafa hute'a ali'a haviya hutekefe nehayanaki Kakaeya Anumaya Kotika akufa ali'ka kateo. Yelusalemu mai'ne'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'aite Polo'a apaya hisike'a ani apaya hisea ali'yafe amuse hisae.” hutapa afikeo.

³² Ani kava hutapa afikesakeno'aena Anumaya Koti'a nehaiseana nakaeya amuse nehu'na lapa'kaeyate u'na va'yi hute'na lapa'kaeya'ae mai'na falu hukoe.

³³ Anumaya Koti'a laipa falu ya'mo aepa'akeno mi'ko'amokita'ae lo'kano maise hu'nae nehoe. Lamake.

16

Polo'a mi'ko vaya'aife “Felukae.” huno falu fala hupate'ne.

¹ Fipi'a Yisasife afino aipafi male'nea lasatimo'a Seni'kilia kumate mai'ne'a Yisasife afi'a apapaipafi male'naya vaya'aina kanale'ya huno hapa'ma'ne.

² Hapa'ma'nike'na lapafine'koe Anumaya-timo'ae lo'katapa mai'naya yafe Fipina avaletapa folakatapifi ate'nisakeno mako yafe kana nehaiseana kanale'ya hutapa aya heo. Anumaya Koti mafa'neyakamokita ina au'ava kava hisunana kanale yane. Fipi'a nesu vaya'aina apaya nehuno nakaeya'ae ani kava huno naya hu'neane.

³⁻⁴ Yisasi Kalaisi ali'ya naya hu'ana ali'na'a alavela Palisila'ae A'kuvila'ae hu'na falu fala hunatoa ke hanapaiyo. Nakaeya nahakefe hu'naya'maki naya hisa'a yafe inake hu'na'ae “Akaeya anona'a la'akaeya laha'aesaketa'a

faliku'ae.” hu'na'a alavela mai'na'a yafe nakaeya'nike amuse huno'anatoa'maki mi'ko Isaleli nofi o'mainaya vaya'moki Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'moki'ae hu'a amuse hune'anatae.

⁵ Ani alavela'mokani nopi Yisasi ke afikefe ali'a atalu nehaya vaya'ai hu'na falu fala hupatoa ke hapapaiyo. Epainetasina nahau nayamopafati ne'nahaiya nakana'nimofe hu'na falu fala hutoa ke hapapaiyo. Ani ve'ka Esia koteka mai'naya vayapati apa'kaseno hokoteno Kalaisi ke afino aipafi male'nea ve'ka mai'ne.

⁶ Ani kava hutapa Maliana hu'na falu fala hutoa ke hapapaiyo. Ani ana lapa'kaeya'ae mai'nenona lapa'kaeya'ae ali'ya ali'neane.

⁷ Ataloni'kasi'ae Yuniasi'ae ani kava hu'na falu fala hunatoa ke hanapaiyo. Nakaeya Yisasi ke o'afi'noa afina ani ve'kala Yisasife afi'ana anaipafi maletena Yisasi ke ne'afikeno hupate'nea vaya'ai folakapi ana'ki hane'nea ve'kala'ae nakaeya'ae Isaleli nofi vaya mai'nonanaketa Yisasi ke hu'nona yafe nofi nopi mai'none.

⁸ Apaliatasina Anumayamo'ae lo'ka'na mai'ne'na naipa ne'amo'a ve'ka hu'na falu fala hutoa ke hapapaiyo.

⁹ Upana'ae Anumayamo'ae lo'kata'a ali'ya ali'no'a ve'ka hu'na falu fala hutoa ke ha'nepaitapa ani kava hutapa Sata'kisina kanale naipa ne'amo'a nafalu'nimona hu'na falu fala hutoa ke'ae hapapaiyo.

¹⁰ Apelesi'a Kalaisina a'kame ne'malea yafe aki hane'nike'na hu'na falu fala hutoa ke ha'nepaitapa Alisitopulasi afamo'aina hu'na falu

fala hupatoa ke'ae hapapaiyo.

¹¹ Helotioni'a nakaeya'ae Isaleli ve'ka mai'neanaki hu'na falu fala hutoa ke ha'nepaitapa Anumayamo'ae lo'ka'a mai'naya nepu nasaki Nasisasi afamo'ai hu'na falu fala hupatoa ke hapapaiyo.

¹² Talifina'ae Talifosa'ae Anumayatimo ali'ya lusiya hu'ana ne'ali'a atala'anife hu'na falu fala hunatoa ke hana'nepaitapa Pesisife nahau nayamopafati ne'nahaiya ana Anumayatimo ali'ya ayamufa valeno ne'alea ana hu'na falu fala hutoa ke hapapaiyo.

¹³ Lufasi'a kanale'ya huno Yisasina a'kame ne'malea ve'kake'na hu'na falu fala hutoa ke ha'nepaitapa Lufasina ita'amo'a nakaeya ita'nimo'kana hu'nike'na hu'na falu fala hutoa ke'ae hapapaiyo.

¹⁴ Asi'kalitasi'ae Falekoni'ae Hemisi'ae Patolopasi'ae Hemasi'ae apa'kaeya'ae lo'ka'a mai'naya nafu'nakana'ai hu'na falu fala hupatoa ke hapapaiyo.

¹⁵ Filolokasi'ae Yulia'ae Olipasi'ae Neleasi'ae asa'amo'ae apa'kaeya'ae lo'ka'a mai'ne'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'ae hu'na falu fala hupatoa ke hapapaiyo.

¹⁶ Anumaya Koti vaya'mokita nehuna ya hutapa lapaote lapaote mi'ko nepu lapasaki lapaya ne'apamitapa hutapa falu fala hupateo. Mi'ko kumate mai'ne'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'moki hu'a falu fala hulapatae.

Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'aina mako vaya'moki ali'a ataku fatale'ne.

17 Mi'ko nepu nasakitapa lapa'kesa ne'aloanaki afeo. Yisasi ke afikefe alitapa atalu nehaya yapi mako vaya'moki e'a ali'a atanelapatesaya ke hute'a lahapapai'noa ke apa'kame'ya ne'ami'a ali'a ne'atakaya vaya'aife maitapa halove nehutapa ani ke nehaya vaya'aina lapa'kame'ya apameo.

18 Ani vaya'moki Anumaya Kalaisi ali'ya no'alea'maki apa'kai'api apa'kufa ake'a hapa'ye hu yafe'ke a'kame malesaya apa'kesa ne'afe. Haka hapaiya ke mako'ae hu'a masave nehu'a apaipafi ake ataleke nehu'a apa'kesa no'afea vaya a'a apavataka nehu'a ali'a haviya hune'apatae.

19 Ali'a haviya hune'apataya'maki lapa'kaeya Yisasi'a hulate'nea ke afitapa lapaipafi maletapa alaki huli'naya yafe mi'ko vaya'moki ako afi'naya yafe afite'na lusi amuse nehu'na kanale au'ava ya'mo aepa'a afitapa alakepa hutapa afi'nayanaketapa mako hao'otake kavafe lapa'kesa o'afisae hu'nae nehoe.

20 Hao'otake kavafe lapa'kesa o'afisakeno Anumaya Koti'a laipa alino falu ya'mo aepa'akeno aupasi kanafi Satana ano latapaiteno alino lapaiyafi atesiketapa lapaiyaleti atapa latapaikae. Anumayati Yisasi'a vaya alino kayone hu ya'amo'a lapa'kaeya'ae hanese.

Mako vaya'moki Lomu kumate vaya hu'a falu fala hupate'nae.

21 Nakaeya'ae makopi ali'ya ne'alu'a nakana'nimo'a Timoti'a huno falu fala hulapate. Ani kava hu'a Lusiasi'ae Yesoni'ae

Sosipata'ae Isaleli nofi vaya'nimoki hu'a falu fala hunelapatae.

²² Nakaeya Tetiasi'na Polo avayafati ke afite'na mani avo kaove. Anumayamo'ae lo'ka'na mai'ne'na hu'na falu fala hulapatoe.

²³ Kaiyasi'a huno falu fala hulapate. No'afi kanale'ya huno yakainate'nike'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'moki Yisasi ke afikefe akaeya nopi ali'a atalu nehae. Elatasasi'a mani kumate kamani moni kava nehea ne'mo'ae Kavatasi'a lakanatimo'ae hu'ana falu fala hulapata'ae.

²⁴ Anumayati Yisasi Kalaisi'a vaya alino kayone hu ya'amo'a lapa'kaeya'ae hanese. Lamake.

Lakaeya Anumaya Koti aki alita asaka hisune.

²⁵⁻²⁶ Anumaya Koti aki lusiya huta alita asaka hiketao. Yisasi Kalaisi'a hulata'nea yafe kanale ke hu'na fole ai'na lapami'noa keleti Anumaya Koti'a lo'kiya vaitapa maisaya lo'kiya lapamike. Mani ke hokoteno yatala kana huno fala'kimalekeno hane'nea'maki meni Anumaya Koti'a ako alino fole ai'ne. “Mani ke hu'ka fole aiyo.” hu'nea keketa lakaeya'ae huta fole ne'aune. Ani ke hokote'a Anumaya Koti aune vaya'moki kamale'naya ke mi'ko nofi vaya'moki afisaya yafe mani fala'kimale'nea ke huta fole ne'aune. Anumaya Koti'a alaki maike maike huno ne'maiya ve'kamo'a inake huno apaumomo male'nea ke hu'neane “Mi'ko fate fate nofi vaya hapapaisake'a afite'a apaipafi male'ne'a nakaeya au'ava ya a'kame malesae.” hu'neane.

²⁷ Anumaya Koti'a akai'a mi'ko afi ya afi'neanakeno apa'kenopa hale'nea vaya

apa'kaseno ala ve'ka mai'nea yafe Yisasi Kalaisi'a
lakaeyafe hulate'nea kava huta fole ne'aita akola
mi'ko afina aki alita asaka hisune. Lamake.

Anumaya Koti'a Saufa Lami'nea Ke
The New Testament in the Inoke-Yate Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Inoke-Yate long Niugini
copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inoke-Yate

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

76c8ec82-f78f-59ba-820f-87366bb1497f